Kontor-robotterne gør arbejdet. Alene i år sparer København en million kroner på administration.

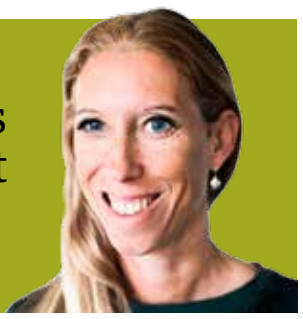
organisation side 3

Bliv en højdespringer. Hent inspiration til valgkamp hos Gunvor Wibroe fra Frederiksberg.

kv17 side 16-17

SKAM. En overset følelse udløser stress og sygefravær blandt ansatte.

synspunkt side 7

kommunen

politik fra rødderne | mandag 21. november 2016 · nr. 28 · 59. årgang

IT-leverandører skjuler sig i skattely

De leverer datasystemer, der er helt grundlæggende for driften af den danske velfærd. Alligevel benytter ejerne bag it-selskaberne **KMD, Fujitsu og Netcompany** komplekse selskabskonstruktioner, der trækker store værdier ud af Danmark og over i populære skattely.

ILLUSTRATION: SUNE EHLERS

indkøb side 12-13

"Gi' pengene til os!"

Økonomisk og demokratisk overskud eller grå hår og fejlinvesteringer? Blandede erfaringer med borgerbudgetter.

innovation side 10-11

Kommuner må ikke eksportere borgere

Nogle kommuner har rådet borgere, der er ramt af kontanthjælpsloftet, til at flytte til andre kommuner, hvor boligerne er billigere. En problematik, der flere gange er blevet beskrevet i denne avis. Der er endda eksempler på, at hjemkommunen betaler indskud til boligen i den nye kommune og flyttebilen, beretter Socialdemokratiet. Og det er ikke i orden, slog beskæftigelsesminister Jørn Neergaard Larsen (V) onsdag fast på et samråd: "Hvis der er eksempler på, at borgere bliver vejledt på en sådan måde, så har man misforstået opgaven med at hjælpe borgere i økonomiske eller sociale problemer," sagde han. Glostrup er en af de kommuner, hvor borgere på kontanthjælp er blevet vejledt til at søge bolig uden for kommunen. Den vejledning er nu blevet "justeret", forsikrer ministeren.

"Jeg synes det er nogle flotte værdier. Dem kan jeg godt skrive under på @bertelhaarder"

Ninna Thomsen (SF), sundheds- og omsorgsborgmester i København, om Bertel Haarders forslag til en danmarkskanon.

Ellemann og Pind i samråd om politiskole

Der er så mange udestående spørgsmål omkring placeringen af den nye politiskole i Herning, at Socialdemokratiet nu indkalder to ministre i samråd. Det er Kaare Dybvad (S), medlem af Retsudvalget, der indkalder indenrigsminister Karen Ellemann (V) og justitsminister Søren Pind (V). De skal redegøre for forløbet, mener Kaare Dybvad og fremhæver, at det fremstår, som om Hernings borgmester Lars Krarup (V) har givet et tilbud til Rigspolitiet, som eksperter vurderer er ulovligt. Derfor skal ministrene i samråd. Baggrunden er, at Krarup på Facebook har skrevet, at politiet "kvit og frit" kan låne lokaler af kommunen. Af eksperter bliver det stemplet som et ulovligt kommunalt tilskud til staten.

21 nye digitale outdoor-skærme skal bringe kommune-info ud til københavnerne. Finansieringen sker via annoncer og leverandøren AFA JCDecaux lover, at opstillingen af de mange skærme sker, uden at miljøet lider overlast.

Foto: AFA JCDecaux

Penge mod skattely slipper op

Selvom politikerne på Christiansborg er enige om, at skattely er et onde, der skal bekæmpes, så udløber en særbevilling til skattevæsenets indsats mod skattely om to år. Og der er ikke udsigt til, at bevillingen bliver forlænget, oplyser Socialdemokratiets skatteordfører, Jesper Petersen. Han kalder det fuldstændig uholdbart at lade bevillingerne løbe ud og peger på, at Danmark går glip af milliarder, der som beskrevet i denne avis på side 12-13 havner i svært gennemskuelige skattely. Venstres skatteordfører Louise Schack Elholm forsikrer dog, at kampen mod skattely fortsætter, også selvom der ikke lægges op til, at der skal være en officiel budgetpost øremærket indsatsen.

Samsø er billig smutvej for lastbiler

En støttepulje til godstransport betaler mere end halvdelen af en lastbils tur til og fra danske småøer. Det har gjort turen over Samsø attraktiv for vognmænd, der skal have lastbiler tværs over landet, fortæller DR Østjylland. Vognmand på Samsø Søren Peter Kjeldahl oplever, at vognmænd fra fastlandet benytter sig af ordningen til at skyde billig genvej. Ordningen er tiltænkt vognmænd på øerne, der ved at få tilskud kan blive lige så konkurrencedygtige som deres kolleger på fastlandet. Borgmester på Samsø Marcel Meijer (S) frygter, at ordningen vil blive udnyttet i så stor stil, at tomme lastbiler vil tage plads fra turister og lokale godstransportører.

Frank Jensen
@FrankJensen_KBH

Er er vågnet op i London til en dag sammen med min kollega @SadiqKhan. Vi skal drøfte "Social Integration" #dkpol

Og der skal åbenbart stramninger til, for billedet viser det berygtede Tower of London, hvor landets regenter gennem tiderne har haft for vane at 'integrere' fjender fra ind og udland.

- red

1,5 MIA. KR.

Så meget billigere bliver energiaftalen i 2017-2020 end forudsat, da man blev enig om den i 2012. Det viser beregninger fra Folketingets økonomiske konsulenter, der blandt andet tager højde for den lavere pris, som havvindmølleparken Kriegers Flak kan bygges for.

Landbruget vil producere cannabis

En dansk forsøgsordning skal give 1.500 danske patienter adgang til medicinsk cannabis på recept. Men den hollandske leverandør, som myndighederne har udset sig, kan på grund af eksportrestriktioner kun forsyne 130 af de syge danskere, skriver Politiken. Derfor foreslår interesseorganisationen Landbrug & Fødevarer, at man fremover giver danske landmænd mulighed for at producere cannabis herhjemme. Ifølge næstformand Lars Hvidtfeldt vil en dansk produktion ikke kun komme de 1.500 syge danskere til gode. Eksempelvis kan det aktive stof THC bruges til miljøvenlig fremstilling af adskillige produkter, blandt andet brændstof til biler og gummi til bildæk.

kommunen
POLITIK FRA RØDDERNE

Udgiver: Kommunen ApS, Gammel Strand 50 DK-1202 København K

Ansv. redaktør: Claus G. Theilgaard
Administration, salg og abonnement: Lisbeth Moesgaard
Redaktion: red@kommunen.dk
Telefon 3334 6069

Redaktionschef: Johan Seidenfaden
Redaktionssekretær: Charlotte Holst

Journalister: Knud Abildtrup, Daniel Christensen, Mathilde Friis-Andersen, Benjamin Holst, Michael Kjærgård, Anders Kjøller, Ronja Pilgaard, Susanne Sayers, Arne Ullum

Debat & Navne:
debatognavne@kommunen.dk

Avislayout:
Jakob Thuemoes

Korrektur og faktatjek:
Svend Kjems Hove

Redaktionsassistent:
Mads Westermann

Foto: Scanpix, Polfoto

Salg & abonnement:
Lisbeth Moesgaard, tlf. 4635 3343
lisbeth@kommunen.dk

Årsabonnement: 2.595 kr.
www.kommunen.dk/abonnement

Annoncer:
Jørgen Scheel, tlf. 2392 4401
jørgen@kommunen.dk

Henrik Eskelund, tlf. 3334 6062
henrik@kommunen.dk

Læsertal: 42.000 (Index Danmark/Gallup 1. kvartal 2016

Tryk:
JYPA/OTM

Kommunen udgives på et kritisk og uvildigt journalistisk grundlag. Målgruppe: Politikere og embedsmænd i kommuner, regioner og staten samt den kommunale verdens mange interessenter og leverandører.

Udgives i samarbejde med *dknyt.dk*.

Kontorrobotterne kommer! Og København går foran

ILLUSTRATION: NICK SHEPHERD / POLFOTO

København har købt software, som kan klare opgaver, der før blev varetaget af kontoransatte. Alle kommuner vil indenfor nær fremtid have såkaldte kontorrobotter, forventer ekspert. Og det kan koste stillinger.

teknologi

Af Frederik Buhl Kristensen
frederik@kommunen.dk

Det er ikke længere kun de varme hænder på plejehjemmene, der skal konkurrere med robotter. Også de såkaldt kolde hænder, der står for lønudbetaling og andre kommunale kontoropgaver, begynder at få konkurrence fra robotterne.

Københavns Kommune indkøbte i slutningen af sidste år sin første kontorrobot, der blev sat til at skrive standardbreve ved blandt andet fratrædelse af medarbejdere, og kommunen har siden købt flere robotter.

- Robotterne kan udføre simple tasteopgaver, som medarbejderne før brugte timer på. Det giver bedre kvalitet og rettidighed, fordi vi kan bruge medarbejderne til i stedet at lave fagligt komplekse opgaver, siger Mads Buch Andersen, kontorchef i Københavns Kommunes Koncern IT. Han understreger, at det ifølge ham ikke er planen, at automatiseringen skal resultere i nedlæggelse af stillinger.

- Der er stigende krav om dokumentation, så robotterne kan aflaste, så vi ikke bruger endnu mere tid på at dokumentere og arkivere, siger han.

Alligevel forventer kommunen at spare over 1 million kroner i 2016 på automatiseringen af løn- og personaleadministrationen.

Andre vil følge trop

Især finanssektoren har de seneste år taget kontorrobotter til sig, mens kommunerne endnu halter bagud i udviklingen, fortæller Frank Skov. Han er analysechef i centrum-venstre-tænketanken Cevea og stod sidste år bag en stor analyse om automatiseringen af det danske arbejdsmarked.

Ifølge ham er der store gevinster at hente ved automatisering, så det er kun et spørgsmål om tid, før robotterne også indtager kommunerne.

- Når landets kommunaldirektører ser, at de kan spare millioner ved at indføre kontorrobotter, kommer det til at sprede sig. København går forrest, og det vil formentlig være en katalysator for udviklingen, siger Frank Skov.

Trods navnet er kontorrobotter ikke fysiske objekter, men computerprogrammer, der hjælper forskellige systemer med at tale sammen. Københavns Kommunes seneste robot, som kommunen har fået implementeret af Carve Consulting, skal således sørge for at indhente al den nødvendige dokumentation, der skal bruges til at afstemme de mange kontantkasser fra eksempelvis kommunens plejehjemskiosker. Dermed har robotten klaret det forberedende tastearbejde, inden en kontormedarbejder færdiggør afstemningen.

Ni ud af ti opgaver

Tillidsrepræsentant i Københavns Kommunes løn- og personaleafdeling Jeanette Elith bekræfter, at kontorrobotterne "endnu ikke" har betydet nedlagte stillinger hos kommunen.

- Der skal stadig være medarbejdere, der indberetter de oplysninger, robotten skal bruge, og bagefter kontrollerer, at det, den har gjort, er rigtigt. Men om robotterne bliver så dygtige, at de i fremtiden også kan klare de opgaver, er svært at svare på, siger hun.

Fremtiden kan vise sig usikker. Ifølge Ceveas analyse kan 9 ud af 10 HK-opgaver om 10 til 15 år være erstattet af automatisering. Det får dog ikke kontorfunktionærernes fagforening, HK, til at frygte for fremtiden.

- Spørgsmålet er, hvad man vil opnå med automatiseringen. Jeg mener ikke, det er klogt kun at fokusere på besparelser, men hvis man vil højne kvaliteten ved at frigøre ressourcer, kan vores medlemmer bruge mere tid på borgernære og mere komplekse opgaver, siger næstformand i HK Kommunal Mads Samsing, der understreger, at HK derfor vil fokusere på opkvalificering af medlemmerne.

Han advarer dog imod, at kommunerne begynder at standardisere flere opgaver, så de kan klares af robothænder i stedet for menneskehænder.

- Det er ikke alt, det giver mening at standardisere og digitalisere. For eksempel var der på et tidspunkt forslag om at standardisere sagsbehandlingen af sygedagpenge i Udbetaling Danmark. Men det ville erstatte det individuelle skøn, som kan tage hensyn til borgerens situation, og derfor kun give dårligere kvalitet, siger Mads Samsing.

- Robotten skal ikke overtage sagsbehandlingen; den skal understøtte sagsbehandlingen.

Jobcentrene er et af de næste trin i Københavns Kommunes digitaliseringsplan, hvor robotterne kan overtage dele af arbejdet med jobplaner, indhentning af lægeerklæringer og registrering af samtaler. "Så skal medarbejderne ikke åbne op til fem forskellige systemer for at indtaste samme CPR-nr.", skriver kommunen, der forventer at spare 3,5 millioner kroner, når teknologien er fuldt indført.

"Det giver bedre kvalitet og rettidighed, fordi vi kan bruge medarbejderne til i stedet at lave fagligt komplekse opgaver."
Mads Buch Andersen, Københavns Kommune

"Når landets kommunaldirektører ser, at de kan spare millioner ved at indføre kontorrobotter, kommer det til at sprede sig. København går forrest, og det vil formentlig være en katalysator for udviklingen."
Frank Skov, Cevea

Sådan fungerer en kontorrobot

Kontorrobotter kan blandt andet bruges til at sende standardiserede breve til medarbejdere og borgere. Det kan for eksempel være brev om løntillæg.

- **Løn- og personaleafdelingen** på rådhuset modtager besked fra en af kommunens børnehaver om, at en pædagog i børnehaven skal have tildelt et engangsløntillæg for en særlig indsats.
- **En medarbejder i** løn og personaleafdelingen indtaster tillægget, og hvad det gives for, i lønsystemet.
- **Så snart informationerne** er indtastet, overtager robotten. Den åbner et elektronisk personalekartotek, hvor den skriver alle informationerne ind i et brev, som den gemmer i kartoteket og sender til medarbejderens e-boks med det samme, hvorefter den lukker sagen.
- **Når medarbejderen åbner** brevet, står der, at vedkommende har fået tildelt et engangstillæg, og hvad det tildeles for.

Kommunen er afgørende for løft af ghetto-børn

Nye tal fra Boligselskabernes Landsforening viser, at boligsociale helhedsplaner har markant effekt på de unge. Kriminaliteten falder, og karaktererne går op. Foto: Tariq Mikkel Khan / Polfoto

Faldende kriminalitet og markant højere karakterer. Det er den glædelige effekt af boligpolitiske helhedsplaner i socialt belastede områder. Kommunens engagement spiller en afgørende rolle.

løft

Af Arne Ullum
arne@kommunen.dk

For nylig var hele byrådet i Fredericia samlet for at høre nyt om udviklingen i kommunens to belastede boligområder, Sønderparken og Korskærparken, og for at tage hul på drøftelsen af en ny boligsocial helhedsplan for de to boligområder.

Viljen til at sætte ind med kriminalpræventive tiltag og gøre noget konkret ved lav beskæftigelse og manglende uddannelse er ifølge projektleder Stine Berg Sørensen den afgørende forudsætning for fremskridt i de to boligområder.

- Et meget konkret eksempel på, hvor højt kommunen prioriterer det her arbejde, er, at der ude i boligområderne sidder sagsbehandlere fra jobcentret, som er med til at udvikle de beskæftigelses- og uddannelsesrettede aktiviteter, siger Stine Berg Sørensen.

Nye tal fra Boligselskabernes Landsforening viser, at boligsociale helhedsplaner har markant effekt på de unge. Kriminaliteten falder, og de har markant større fremgang i karaktererne end unge i boligområder uden handlingsplaner og unge i resten af boligmassen.

Andelen af indvandrerbørn, som får mere end 4 i dansk og matematik, er således steget fra 30 procent til 44 procent på syv år.

Mens de første helhedsplaner i Fredericia (2010-2014) havde mere fokus på boligområdernes indre liv i form af arbejde med beboerdemokrati og beboeraktiviteter, er vægten nu (2014-2018) flyttet mere over på uddannelse og beskæftigelse.

- Vi ser en social arv, der er negativ, fordi vi ofte ser nogle forældre og bedsteforældre til de her unge, som hverken har uddannelse eller job. Og det er sådan med social arv, at den spejler man sig i, og derfor er det vigtigt at arbejde med de unge både i forhold til uddannelse og job, siger Stine Berg Sørensen.

Netop job og uddannelse er områder, hvor kommunen spiller en afgørende rolle. Derfor har man i Fredericia et tæt samarbejde mellem den boligsociale helhedsplan og skolerne. Blandt de konkrete initiativer er eksempelvis vejledningsmøder med forældrene, så de klædes på i forhold til deres børns muligheder, arrangementer, hvor børnene i de ældre klasser besøger ungdomsuddannelser for at få indblik i, hvilke muligheder en uddannelse kan give, og særlige uddannelsesdage.

Afprøver metoder

På trods af den markante fremgang advarer Stine Berg Sørensen mod at tro, at alle problemer bliver løst med et snuptag.

- Vi har ikke elimineret al ledighed eller et lavt uddannelsesniveau. Men det, vi har sat den boligsociale helhedsplan i verden for, er at afprøve forskellige metoder og så finde ud af, hvad der virker. Og da er vi så privilegerede her i Fredericia, at vi har en kommune, som er interesseret i at være med til at udvikle og afprøve disse metoder, siger hun.

Andelen af 9. klasses elever med minimum 4 i dansk og matematik (afgangsprøve)

	2008	2015	Ændring (pct.)*
Alment med helhedsplan	37 %	47 %	+ 27 %
Alment uden helhedsplan	49 %	55 %	+ 12 %
Ikke-alment byggeri	69 %	75 %	+ 8 %

*** Formel: ([andel 2015] - [andel 2008]) / [andel 2008] * 100 procent = [Ændring i procent]**

CEPOS-chef har en anden forklaring

Forskningschef hos Cepos, Henrik Christoffersen, valgte for nylig i al offentlighed at forlade sin plads som medlem af et boligsocialt advisory board i Brabrand Boligforening i Gellerup, Aarhus.

I en kronik i Berlingske fra den 6. november med rubrikken 'Farvel til en utopi' kalder han den boligsociale indsats "umiddelbart sympatisk", men siger at den "dybest set gør beboerne en bjørnetjeneste."

Overfor *Kommunen* forklarer han, at hele æren for de bedre resultater bør tilfalde folkeskolen.

- Resultaterne passer ind i mit billede af, at folkeskolen har fået strammet op i de senere år i forhold til de etniske mindretalsgrupper. Og det understreger for mig, at det ikke er boligpolitikken, som skal bære integrationen, selvom boligbevægelsen er den instans, som står med alle milliarderne i kraft af Landsbyggefonden. Det er skolen, og det er en anderledes aktivistisk arbejdsmarkedspolitik, siger han.

"Resultaterne passer ind i mit billede af, at folkeskolen har fået strammet op i de senere år i forhold til de etniske mindretalsgrupper."

I København er man slet ikke klar til valg ...

strategi

Af Rasmus Jønsson, politisk kommentator

Det er efterhånden bredt anerkendt - både herhjemme og internationalt - at valg ikke bare vindes under selve valgkampen, men også i perioden mellem valgene - og også, når det gælder landets kommuner, gælder denne erkendelse. Der er flere gode forklaringer på, at man i den politiske kommunikation har et stigende fokus på det, der kan betegnes som den permanente valgkamp.

Det er indlysende, at vælgerne skal have god tid til at lære deres kandidater at kende, og særlig i kommunalpolitik, hvor kendskabet til kandidaterne ofte er lille, er det vigtigt at have god tid til at opbygge en relation til vælgerne. Men også i forhold til priming og framing skal man være ude i god tid. For hvilke politiske issues der er på dagsordenen og hvordan de vinkles, kan få afgørende betydning for valgets udfald.

Nærstuderes de seneste valg, er det også tydeligt, at det er svært at sætte dagsordener under selve valgkampen, hvor der er megen kommunikationsstøj, og oven i det opfatter vælgerne ofte de hurtige udspil og meldinger i en valgkamp som utroværdige. Derfor skal politikerne være ude i god tid, hvis de på en troværdig måde skal fortælle vælgerne, hvad de har på de politiske hylder, uden det bliver opfattet som det rene valgflæsk.

Også i forhold til den interne harmoni i partierne plejer det at være en god idé at finde spidskandidaten og starte valgforberedelserne i god tid. Dels medfører valget af spidskandidat og valgstrategi ofte interne magtkampe, der kan skabe en del uro, dels er det også lettere at mobilisere partimedlemmerne, når man har kandidat, politik og kampagne nogenlunde på plads.

Drømmen om Johanne

Men reglen om, at valgene i lige så høj grad vindes mellem valgene som under selve valgkampen, gælder åbenbart ikke på Københavns Rådhus, der ellers må forventes at være et af de steder i landet, hvor der bliver ført den mest professionelle kampagne. Her er det ikke til at opdrive skyggen af valgkampsstemning, præ-valgkampe eller af politikere, der virker mere offensive end normalt.

Flere af de partier, der forventes at indtage en hovedrolle i valgkampen, har ikke engang fundet deres spidskandidat endnu og gør det heller ikke foreløbig. Rådhusets næststørste parti, Enhedslisten, skal have ny spidskandidat, da Morten Kabell, den nuværende teknik- og miljøborgmester, falder for partiets rotationsprincip. I Enhedslisten er der mange, der drømmer om at få Johanne Schmidt-Nielsen som spidskandidat, da hun vurderes til at have den vælgermagi, der kunne bryde næsten 80 års socialdemokratisk dominans på overborgmesterposten.

Men da hverken Listens partiregler eller Johannes karriereplaner kan bøjes i den retning, bliver det nok ved drømmen. I stedet ser det ud til, at valget - hvor Enhedslisten afgør, hvem der skal være spidskandidat og dermed også kandidat til en tung borgmesterpost i København, som partiet næsten med garanti får - skal stå blandt en række forholdsvis ukendte politikere. Partiets gruppeformand Rikke Lauritzen er ligesom ved sidste valg i spil, og det forventes, at et par stykker til vil melde sig på banen frem mod urafstemningen i marts.

”Her er det ikke til at opdrive skyggen af valgkamps-stemning, præ-valgkampe eller af politikere, der virker mere offensive end normalt.”

Ikke noget kendis-valg

Hos Alternativet - der skal i gang med deres første kommunalvalg, men har selvtilliden i orden og regner med at få omkring 10 procent af stemmerne i hovedstaden - har man heller ikke helt fået sin spidskandidat på plads. Alt tyder dog på, at valget falder på den i offentligheden ukendte Niko Grünfeld, der betegnes som en stærk intern spiller i Alternativet. Grünfeld har netop vundet på et internt opstillingsmøde, men i starten af det nye år kommer yderligere seks kandidater på listen, og først dér bliver den endelig kandidat valgt ved en afstemning. Men skal man indgå væddemål, er Grünfeld et godt bud!

Så udover, at det bliver nye og forholdsvis ukendte kandidater, der skal stå i spidsen for to af de markante partier i den københavnske valgkamp, får de også kun omkring et halvt år til at opbygge en relation til vælgerne. Men det ser heller ikke ud til, at de spidskandidater, der allerede er fundet, har specielt travlt.

Partileder på valium

Venstres nye frontfigur, Cecilia Lonning-Skovgaard, som netop har fået vippet Pia Allerslev af pinden, virker endnu ikke specielt offensiv. Der, hvor man ser mest til Lonning-Skovgaard, er på Facebook, hvor hun har puttet en del annoncekroner i et opslag, hvor budskabet er, at hun er FCK-fan. Den radikale Anna Mee Allerslev, der ellers plejer at være et piskeris, når der er valg i sigte, leger gemmeleg på Rådhuset sammen med partilederne fra SF, DF, LA og De Konservative. Det virker nærmest, som om der er nogen, der har kommet et ordentligt skud valium i buffeten til et af aftenmøderne i Borgerrepræsentationen.

Ikke engang overborgmesteren, Frank Jensen, er i valgkampsstemning. Frank Jensen har godt nok lige afholdt et internt valgkampsseminar i Socialdemokratiet, men dette seminar skulle have været lige så visionsløst som designmanualen til en pølsevogn. Blandt andet præsenterede Frank Jensen nogle strategiske overvejelser, der virkede, som om de var skrevet ned på en serviet på vej til mødet, og som var et godt stykke fra det niveau, Frank Jensen ellers plejer at levere på, når der skal tænkes valgkamp

Så her et år før der skal afholdes valg i landets hovedstad, hvor der er milliardbudgetter at bestemme over, kæmpe muligheder for at flytte magt og en masse borgere, der daglig kæmper med store og små problemer, kan det konkluderes, at de københavnske politikere ikke følger moden med at føre valgkamp mellem valgene - de er på ingen måder klar til valg!

DKNYT

Nyheder for offentlige beslutningstagere

Bestil abonnement på 46 35 33 43 eller skriv til lene@dknyt.dk

Vil du være lige så velorienteret som ministre, borgmestre, politikere og andre offentlige beslutningstagere?

Prøv nyhedstjenesten **dknyt.dk** – det er sitet, hvor især kommunale og regionale beslutningstagere holder sig orienteret – blandt andet om det komplicerede sundhedsområde. Hold dig opdateret med udviklingen med et gratis prøveabonnement på dknyt.dk. Abonnementet giver adgang til nyhedstjenesten, tre daglige nyhedsbreve og fuld adgang til blandt andet dk-sundhed.

Data-analyse skal sikre mest mulig sundhed for pengene

Et tæt samarbejde om borgerdata mellem kommune og almen praksis skal gøre lægerne i stand til at udpege og proaktivt opsøge sårbare borgere. Det foreslår Danske Regioner.

Praksislægen skal være 'populations-ansvarlig', og der skal ses på, om der i dag eksisterer de rigtige elektroniske muligheder for at overlevere oplysninger mellem læger, kommuner og regioner. Det foreslår Danske Regioner. Foto: Niels Hougaard / Polfoto

forhandling

Af Mathilde Friis-Andersen
mathilde@dknyt.dk

Ved hjælp af data skal praktiserende læger fremover kunne identificere sårbare borgere, der har særlig risiko for at få eller udvikle sygdom, så lægen kan opsøge borgerne, før de selv møder op i lægens praksis.

Sådan lyder et af forslagene fra Danske Regioner forud for overenskomstforhandlingerne mellem KL, Praktiserende Lægers Landsorganisation (PLO), Sundheds- og Ældreministeriet og regionerne. Som eksempel på sårbare grupper nævnes borgere, der er socialt udsatte, har stress eller hjerteproblemer.

- Regionerne vil bidrage til, at almen praksis kan arbejde datadrevet og populationsorienteret blandt andet ved at bidrage med viden, data og statistik-metoder til at opspore borgere, der er i risiko for at udvikle sygdom eller få forværret en sygdom, lyder det fra formanden for Danske Regioner, Bent Hansen (S).

KL: Fornuftigt med mere data

Men ifølge udkastet er det ikke kun den praktiserende læge, der skal tage mere ansvar. Også kommunerne skal på banen og arbejde mere med tidlig opsporing og data, så der bliver et tæt samspil mellem kommune og almen praksis.

Hos KL ser man positivt på det stigende fokus på data, da de også her mener, at det vil give mere sundhed for pengene:

- Det er ganske fornuftigt at have overblik over den samlede population. Hvad enten det er indenfor den praktiserende læges egen klinik eller i forhold til de fælles patienter, man har i kommunen og almen praksis. Det gør, at man lokalt kan diskutere, hvilke indsatser der er brug for, og hvordan arbejdsdelingen bør være, siger chefkonsulent i KL's Center for Social og Sundhed Steen Rank Petersen.

Der er allerede lagt en national strategi for, hvordan kommuner og regioner via den fælles sundhedsjournal i højere grad end i dag skal dele data, men med forslaget om praksislægen som 'populations-ansvarlig' lægger regionerne op til, 'at der skal ses på, om der i dag eksisterer de rigtige elektroniske muligheder for at overlevere oplysninger på tværs'.

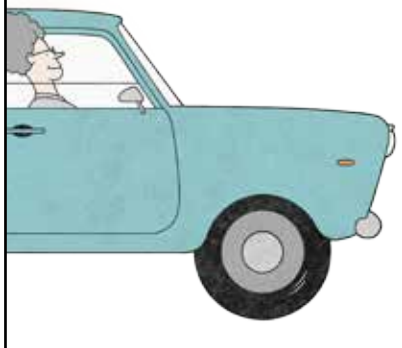
Overenskomstforhandlingerne starter officielt til december, hvor også det udvalg, der siden januar har arbejdet på en række anbefalinger til forhandlingerne, vil komme med et udkast. Netop bedre digital kommunikation på tværs af sundhedsområdet samt en styrkelse af datagrundlag og kobling af data er en af de ting, som udvalget helt specifikt har fået til opgave at komme med forslag til.

Udvalget består af repræsentanter fra Sundheds- og Ældreministeriet, Social- og Indenrigsministeriet, Finansministeriet, KL og Danske Regioner samt en interessegruppe med repræsentanter fra de øvrige relevante organisationer.

Forhandlinger har fokus på digital kommunikation

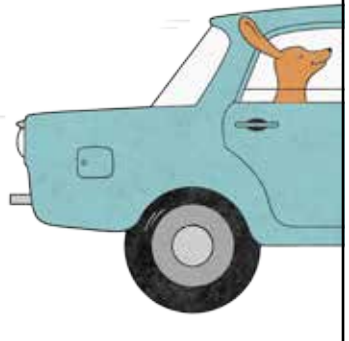
- **Forhandlingerne starter officielt** til december, hvor også det udvalg, der siden januar har arbejdet på en række anbefalinger til forhandlingerne, vil komme med et udkast.
- **Netop bedre digital** kommunikation på tværs af sundhedsområdet samt en styrkelse af datagrundlag og kobling af data er en af de ting, som udvalget helt specifikt har fået til opgave at komme med forslag til.
- **Udvalget består af** repræsentanter fra Sundhedheds- og Ældreministeriet, Social- og Indenrigsministeriet, Finansministeriet, KL og Danske Regioner samt en interessegruppe med repræsentanter fra de øvrige relevante organisationer.

I NÆSTE NUMMER AF **KOMMUNEN**

Førerløse biler kan revolutionere Danmark

De første danske kommuner gør klar til forsøg med selvkørende biler. Men hvad kommer det til at betyde, når intelligente biler i større skala indtager de danske veje? Der er mange bud, men der er enighed om én ting: Det kommer til at ændre samfundet markant, og det stiller allerede nu krav til kommunernes planlægning.

NR. 29 | MANDAG 5. DECEMBER

Slip stress ud af skammekrogen!

For år tilbage deltager jeg på et ekspertmøde i Paris foranlediget af et OECD-projekt om psykiske helbredsproblemer og arbejdspladsen. Jeg er med, fordi jeg på daværende tidspunkt arbejder med sygefravær i Arbejdsmarkedsstyrelsen. Vi er ikke langt inde i mødet, før jeg kan konstatere, at spørgsmålet om, hvordan arbejdspladser kan forebygge sygefravær ved psykiske problemer fylder rigtig meget i debatterne. Jeg hører eksperter tale om, at god ledelse er en central del af løsningen på problemet. Jeg hører også, at der mangler viden om, hvordan en leder kan støtte medarbejdere med psykiske problemer.

I flyet hjem formes en vision i mit hoved. Jeg vil bidrage med en løsning på problemet omkring stressrelateret sygefravær og finde ud af, hvad arbejdspladserne selv kan gøre for at forebygge de mange sygemeldinger. I dag - seks år senere - med en ph.d.-afhandling og bogen: "SLIP STRESS UD AF SKAMMEKROGEN - et forsvar for arbejdsfællesskabet" i bagagen er visionen ved at blive til virkelighed.

Jeg har fundet frem til, at der bag stressrelaterede sygemeldinger ligger en skjult skamfølelse, som dukker op, når vi oplever en konflikt mellem det, vi gerne vil gøre eller være, og det, vi får mulighed for. En skamfølelse, der kan ødelægge vores dømmekraft og sætte en spiral af fejlkommunikation og misforståelser i gang.

Skam - en skjult faktor bag stress

Skam er en tvetydig størrelse. Den hjælper os til at undgå ydmygelser og beskytter os mod at blive udsat for grænseoverskridende opførsel, fordi den får os til at tænke over, hvad andre tænker og føler. Men den kan også drive os ud i handlinger og tankemønstre, som er skadelige for os selv og andre. Angsten for at "blive afsløret" er en af de gentagne nedbrydende tanker. Jeg har for eksempel mødt Margrethe. Hun er en af de dygtigste på sin arbejdsplads, og alligevel kan hun aldrig opnå en følelse af at gøre det godt nok, selvom hendes leder roser hende. Hun fortæller:

"Jeg er bange for at blive afsløret. Det er helt eksistentielt. Jeg er bange for, at de andre skal se, hvor forfærdeligt det er - det, jeg laver. Jeg er bange for at blive afsløret i slet ikke at have styr på det, og jeg tænker, at de andre har forventninger om, at jeg kan mere, end jeg kan".

Engang var det livsfarligt at blive udstødt af en gruppe, og nogle forskere mener, at skamfølelsen har været en overlevelsesstrategi til at opretholde tilknytningen til sin stamgruppe. Et behov, som i dag ofte dækkes ved at være en værdig bidragyder til et arbejdsfællesskab. Føler vi os usikre på vores tilhørsforhold til gruppen, begynder vores tanker at kredse mere og mere omkring, hvad andre tænker. Som resultat prøver vi at skjule os for andre, da vi ikke kan leve op til deres eller vores egne forventninger.

Skam indebærer således, at vi lukker af overfor vores omgivelser. Lige netop her ligger den store udfordring. For skamfølelsen kan simpelthen blokere for det enkelte menneske i en sådan grad, at det ikke er i stand til at modtage hjælp og råd fra andre, ikke mindst en leder.

Kend reaktionsmønstrene

Der er meget stor forskel på, om vores skamfølelse er knyttet til andre menneskers blik på os, eller om vi først og fremmest frygter for vores eget blik. Jeg har i min forskning fundet to reaktionsmønstre:

Problemløserreaktioner udløses af en angst for ikke at præstere noget anerkendelsesværdigt. Den stressramte søger ind i sig selv for at finde løsninger. Tankerne kredser om de ufuldstændige præstationer og opgaverne, der tårner sig op. Medarbejderen bliver fåmælt, afviser hjælp udefra og kæmper med en skjult mindreværdsfølelse. Spørger man, hvordan det går, vil svaret typisk være, at "det går fint".

Relationsmesterreaktioner er knyttet til en angst for ikke at være en anerkendt del af arbejdsfællesskabet. Den stressramte søger udad for hjælp og støtte, hvilket kan være kilde til mange misforståelser, da omverdenen ikke nødvendigvis forstår behovet for at delagtiggøre andre i sine bekymringer. Indtrykket vil være, at medarbejderen opsøger og dyrker problemer i sit arbejdsliv i stedet for at få udført sit arbejde.

ILLUSTRATION: IB KJELDSMARK

"Skam indebærer, at vi lukker af overfor vores omgivelser. Lige netop her ligger den store udfordring. For skamfølelsen kan simpelthen blokere for det enkelte menneske i en sådan grad, at det ikke er i stand til at modtage hjælp og råd fra andre, ikke mindst en leder."

Af Pernille Steen Pedersen

Pernille Steen Pedersen er cand.scient.pol. og ph.d. fra CBS på en afhandling om stress. Hun har arbejdet ti år i Beskæftigelsesministeriet med sygefravær og er forfatter til bogen: "Slip stress ud af skammekrogen - et forsvar for arbejdsfællesskabet."

Vi kan alle have begge reaktionsmønstre i os og reagere som problemløser i én situation og som relationsmester i en anden. Ved at være bevidste om, hvilket reaktionsmønster der er i spil, kan alle parter på en arbejdsplads blive bedre til at forstå, håndtere og tage højde for hinandens behov og undgå de misforståelser, der kan føre til sygefravær.

Ingen garderobe til følelser

Jeg tror ikke på, at vi kan undgå stress. Til gengæld er jeg overbevist om, at vi ved at håndtere stressreaktioner tidligt kan forebygge konsekvenserne af stress, så de ikke fører til sygefravær. Det kræver imidlertid, at vi udvikler vores indsigt i forskellige måder at reagere på, når vi er stressede. Lad os se i øjnene, at der er kommet et nyt paradigme. Vi har talt om videnssamfund og et it-samfund. Vi er nu i det, man kan kalde coping-samfundet, hvor vi skal håndtere vores egne og andres følelser på helt andre måder, end vi er vant til. Der er ikke en følelsesgarderobe, hvor vi kan hænge vores følelser, selvom vi godt ved, at mange ville ønske, at der fandtes et robusthedssamfund. Følelser hører med til det at være menneske, og det skal vi ikke skamme os over.

Min kollega Charlotte Biil har både som praktiker og forsker gennem mange år beskæftiget sig med at udvikle og forstå strategiske partnerskaber. Vi har sammen formuleret tre hovedbudskaber, som kan bane vejen for et sundere arbejdsliv med færre stressramte.

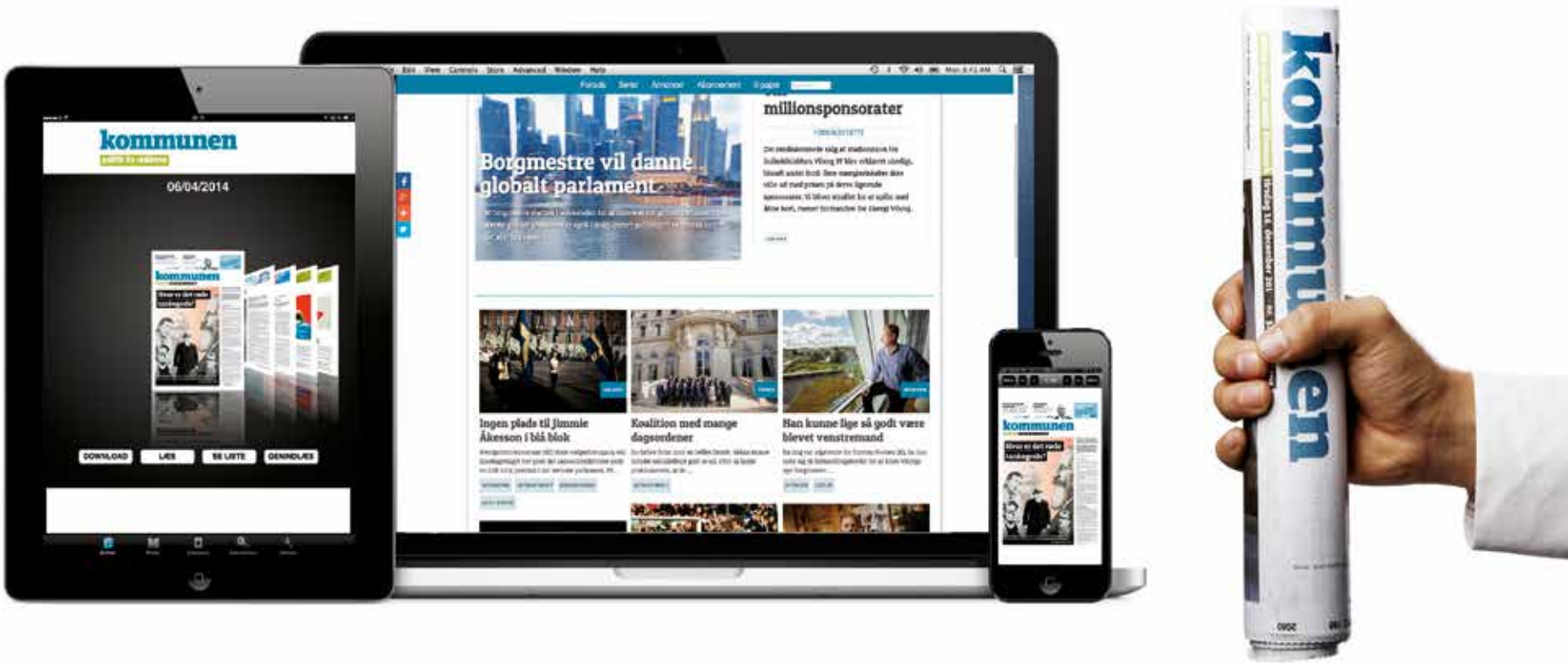
Der er intet quick fix her. Det er krævende,at tage højde for, at vi er mennesker, der gerne vil elskes, anerkendes og arbejde på samme tid. Det er ikke gjort med et lamineret A4-ark på et fredagsmorgenmøde eller et ekstra afkrydsningsfelt i ansættelsestesten.

Vi må tage højde for, at mennesker reagerer forskelligt og derfor også skal behandles forskelligt. Der er altså nogle, der trives med det, som får andre til at bukke under.

Der er behov for at udvikle praktiske redskaber til både ledere og medarbejdere, hvis der skal komme en løsning på stress-problemet i det moderne arbejdsliv.

Jeg inviterer hermed praksis ind for at hjælpe med at få visionen gjort levende. Samarbejde og partnerskaber mellem forskning og praksis kan være en stor styrke, hvis de etableres og styres rigtigt, fordi man her skaber mulighed for en direkte udvikling af nye værktøjer, der med det samme kan prøves af i virkelighedens verden.

Net, app, papir

Læs om den seneste udvikling i og omkring de danske kommuner krydret med internationale perspektiver og debatskabende opinion. *Kommunen* fås som avis og app foruden i en netudgave, som opdateres ugentlig. Bestil avisen – ring 46 35 33 43 eller send en mail til lisbeth@kommunen.dk, og vi tager kontakt til dig.

kommunen

politik fra rødderne

Et fuldt avisabonnement koster kr. 2.595 pr. år (avisen er momsfritaget), indeholder 30 udgivelser årlig, fuld adgang til ugentlig opdateret nyhedsside med tilhørende artikeldatabase og gratis app.

Download avisen som app: Find den på Apple App Store eller scan qr-koden her på siden. Appen er gratis, men avisen kan kun downloades med et avisabonnement. Har du ikke et abonnement, kan du dog stadigvæk downloade en enkelt udgave gratis.

Absolutte V-flertal og overvunden turbulens

Venstre er for tiden største kommuneparti med 49 borgmestre. Følg KV17-opdateringer fra de absolutte V-flertal i Herning og Billund til Esbjerg, Assens, Brønderslev, Greve, Hedensted og det tidligere så turbulente Nordfyn.

Af Knud Abildtrup
knud@dknyt.dk

En af de større KV17-nyheder på det seneste er, at en af de allerlængst siddende borgmestre, **ESBJERGS** Johnny Søtrup (V), nu vil stoppe efter at have beklædt posten siden KV93. Flere havde set beslutningen komme tidligere - i 2011 fik Søtrup hjertestop, men blev behandlet og vendte stærkt tilbage.

Ved KV13 fik han igen et godt personligt valg og gik fra 10.677 personlige stemmer ved KV09 til 12.728 ved KV13. Interessen samler sig nu om viceborgmester Jesper Frost Rasmussen, der foreløbig har fået den lokale V-formands rygstød til at blive ny spids. V kom ved KV13 tæt på absolut flertal med 15 ud af 31 pladser.

Absolut flertal kan Danmarks Liberale Parti prale af at have haft i **HERNING** siden KV05. Partiet gik ved KV13 tilbage fra 20 til 19 mandater ud af 31, men den overvældende opbakning til borgmester Lars Krarup er svær at komme udenom. I blå blok har der siden seneste valg slet ikke været plads til K eller LA, og næststørste parti er S med bare fire mandater.

Også Ib Kristensen i **BILLUND** sidder på et absolut V-flertal - her med 13 ud af 25. Han har været borgmester siden KV01, når man tæller Grindsted-perioden med. Han forbedrede ved KV13 sit personlige resultat fra 1.117 til 1.801 stemmer og vurderer over for dknyt som største lokalpolitiske ændring, at S har skiftet spids fra Gitte Ottosen, der også scorede godt, til Ann Charlotte Vilstrup. Både V og S gik frem ved seneste valg, men V mest - fra 10 til 13. Her står de p.t. tre største partier i landspolitik, V-S-DF, sammen om konstitueringsaftalen. Viceborgmester Uffe Schmidt (V) stiller ikke op igen, og det kan få betydning i hans lokalområde Hejnsvig, hvor kandidaterne fra DF og S vejrer morgenluft, skriver JydskeVestkysten.

Ved KV13 overtog V statussen som landets største borgmesterparti og har nu hele 49 borgmesterposter mod 31 i den foregående periode. Blandt de nye ses Søren Steen Andersen i **ASSENS**, der ved KV13 erobrede posten fra den mangeårige S-borgmester Finn Brunse. Søren Steen Andersen sidder på en 16-13-konstituering bestående af V-DF-K og er igen V-spids i en kommune, hvor valget er langt mere åbent, og hvor S sætter sin lid til Charlotte Vincent Petersen som ny spids.

Også i **GREVE** finder vi en V-borgmester, der har mod på at forsøge sig igen efter sin første periode. Pernille Beckmann afløste den konservative veteran Hans Barlach og sidder på en V-DF-LA-konstituering med 13 ud af 21 mandater bag sig. Altså uden K, som det fremgår. Hendes største rival må forventes at være Niclas Bekker, der igen er spids for S, som ved KV13 holdt skansen med 5 pladser.

Tilbage i Jylland - i **HEDENSTED** - er også Kirsten Terkilsen (V) udpeget på ny uden modkandidater. V kom ved KV13 tæt på det absolutte flertal med fremgang fra 12 til 13 ud af 27 pladser. Hvad angår personlige stemmer, gik Terkilsen dog tilbage fra 4.316 til 3.679. S bevarede sine otte pladser og stiller med ny spids i skikkelse af Kasper Glyngø, der afløser Henrik Alleslev. Hedensted er i øvrigt er en af de ganske få kommuner, hvor Kristendemokraterne har en plads i byrådssalen, mens man hverken finder politikere fra LA, R eller EL.

I **BRØNDERSLEV** står Mikael Klitgaard igen øverst på liste V som en i kommunal sammenhæng erfaren herre med borgmestererfaring både fra Dronninglund siden 2002 og den sammenlagte Brønderslev Kommune ad to omgange - afbrudt af Lene Hansen (S) 2010-2013. Klitgaard gik frem i personlige stemmer fra 2.451 ved KV09 til 2.572 ved KV13. S er også her næststørste parti med nu 9 pladser og en ny spids: Arne M. Jensen.

På **NORDFYN** er borgmester Morten Andersen (V) i gang med sin anden periode. Kommunen har et valgmæssigt turbulent omdømme blandt andet på baggrund af, at netop Morten Andersen ved KV09 kom til magten ved hjælp af to afhoppere fra S. De brød ud i protest mod, at S ikke konstituerede sig med SF, og det fik den desavouerede S-spids til omgående at forlade byrådet. Ved KV13 gik V sejrrigt ud af den turbulens og øgede mandattallet fra 9 til 11.

Morten Andersen kunne fortsætte med et borgerligt flertal på 15 ud af de 25 pladser efter at have fordoblet sit eget stemmetal fra 1.524 til 3.116. Flertallet blev dog reduceret, da DF's udvalgsformand René Lundegaard traf beslutninger på egen hånd og blev smidt ud af konstitueringen, der siden har bestået af V-K-LA og er baseret på 13 ud af 25 - det snævrest mulige.

En af de 'nye' borgmestre, der ved KV13 løftede det samlede antal V-borgmestre fra 31 til 49, er Søren Steen Andersen i Assens.
Foto: Katrine Marie Kragh / Polfoto

"Når man skriver en check på 800.000 kroner, forventer man, at der kommer rigtig mange mennesker."

De har søgt inspiration i de schweiziske kantoner og en brasiliansk industriby for at sætte skub i nærdemokratiet i kommunerne, men flere steder er borgerbudgetterne stødt på startvanskeligheder.

borgerbudget

Af Anders Kjøller
anders@kommunen.dk

- Vi søger penge til mikroskoper, der kan sluttes til vores iPads, så alle kan se det samme molekyle på én gang i stedet for, at vi skal stå i kø; det burde også være rimelig affordable, siger en teenagedreng selvsikkert i mikrofonen.

Han er elevrepræsentant for Sengeløse Skole i Høje-Taastrup og har taget en seddel med ønsker for 30.000 kroner med til kommunens årlige Børnerigsdag, hvor elevrepræsentanter fra otte skoler skal fordele 100.000 til projekter mellem sig. Borgmester Michael Ziegler (K) sidder i midten af byrådssalens halvcirkel af stole, men lover at holde sig i baggrunden i løbet af dagen.

Børnerigsdagen i Høje-Taastrup er ifølge kommunen "en knivskarp øvelse i demokrati", og der er tydeligvis forskel på, hvor velforberedte skolerne er mødt op. Én skole har søgt om 12.500 kroner til chromecast-devices til undervisningen, mens en anden har søgt om 15.000 kroner til "gruppearbejde." I ansøgningen vurderer eleverne, at det ikke vil være muligt at samarbejde ordentligt uden midlerne.

Børnerigsdagen i Høje-Taastrup er ét eksempel på, hvordan kommunerne forsøger at gøde jorden for nærdemokrati med større borger-involvering. Det er en tendens, der er nået ud til de fleste kommuner, vurderer Per Nikolaj Bukh, der er professor i økonomistyring ved Aalborg Universitet.

Udover at det kan skabe mere engagerede og tilfredse borgere, kan økonomidirektørerne nemlig også glæde sig over, at pengene ofte rækker længere, når borgerne får ansvar for dem, fortæller han.

I virkeligheden rækker pengene ikke bare længere; man kan næsten tale om, at de yngler, uddyber Jacob Torfing, der er professor i politik og offentlig forvaltning ved Roskilde Universitet.

- Hvis kommunen for eksempel stiller 100.000 kroner til rådighed for borgerne, kan vi se, at det ofte ender med løsninger, der er omkring 300.000 værd. Borgerne ser nemlig på, om de kan få virksomheder til at sponsorere projektet, og så tilbyder de måske at arbejde frivilligt, fortæller Jacob Torfing.

Tordenskjolds soldater

Faaborg-Midtfyn er en af de kommuner, der satser på at inddrage borgerne i budget-

Børnerigsdagen i Høje-Taastrup er ifølge kommunen "en knivskarp øvelse i demokrati". Elevrepræsentanter fra otte skoler skal fordele 100.000 kroner mellem sig.
Foto: Chris Campell / Buro Jantzen

lægningen på den lange bane, og indtil videre er de i gang med det andet år af et fireårigt eksperiment, hvor borgerne har stort set frit spil til at forvalte to millioner kroner.

Da de første 500.000 kroner var blevet uddelt sidste år, var der en vis utilfredshed med resultatet, fortæller borgmester Christian Thygesen (V).

Det kom nemlig til en 'winner takes it all'-situation, hvor den gruppe, der kunne tiltrække flest stemmer, løb med hele beløbet, som blev investeret i en legeplads.

I år håber borgmesteren, at de 500.000 kroner vil blive spredt over flere projekter, men han understreger også, at det er en læringsproces for kommunen.

Denne gang er de 500.000 kroner blevet fordelt i tre puljer til de tre områder Forstadsbåndet, Ringeegnen og Faaborgegnen, der hver har deres måde at administrere deres portion af de samlede midler på.

Hos Forstadsbåndet, som dækker en række småbyer i udkanten af Odense, er puljen blevet delt ud i endnu mindre portioner til hvert lokalområde, der uanset indbyggertallet får lige meget at lave projekter for.

Tanken er, at pengene bliver brugt bedst på mikroplan, og forbilledet er de selvstyrende schweiziske kantoner, fortæller Elisabeth Dreier, der er medlem af arbejdsgruppen i Forstadsrådet. Hun tilføjer med et grin:

- Undersøgelser viser, at man sætter farten mere ned, når man kører igennem sin egen by. Man er jo bare mere optaget af, hvad der foregår der, hvor man selv bor.

I Ringeegnens lokalråd ærgrer Gunnar Landtved sig til gengæld over, at det udelukkende var 'Tordenskjolds Soldater', der mødte op, da kommunen annoncerede eksperimentet med borgerbudgetter.

Det er derfor de samme 40 borgere, der altid engagerer sig, der står for at komme med forslag, mens det er den lille arbejdsgruppe på 10 personer, der vedtager budgettet i sidste ende.

Afstemningen finder sted samme dag som denne avis' udgivelse, og blandt forslagene er et spejdermuseum, en hundetræningspark og en statue af højskoleforstanderen Christen Kold, fortæller Gunnar Landtved, som håber på en bredere borgerdeltagelse næste år.

Langt fra Porto Alegre

Borgerbudgetter har længe været synonyme med den brasilianske industriby Porto Alegre, hvor flere tusinde indbyggere stemmer direkte om brugen af kommunens penge. Men Jacob Torfing understreger, at modellen ikke nødvendigvis kan overføres én-til-én i Danmark.

- Porto Alegre, der var en pioner på det her område, havde nogle unikke problemer med korruption, der betød, at der manglede helt basal service i form af sundhedsklinikker eller skoler i flere bydele. Borgermøderne var en måde at få meget mere fokus på, at der rent faktisk skete noget, når midlerne blev afsat, fortæller Torfing.

For to år siden var fortællingen om den borgerdrevne by også nået fra det sydøstlige Brasilien til Lolland og Falster, hvor Guldborgsund satte 800.000 kroner af til borgerbudgetter med fokus på ensomme ældre. Dengang vakte det modige forsøg opsigt, men i dag er begejstringen stilnet af hos borgmester John Brædder (Guldborgsundlisten).

- Når man skriver en check på 800.000 kroner, som vi gjorde, forventer man, at der kommer rigtig mange mennesker, og der kom også omkring 50, men jeg havde nok ønsket det tre- eller firdobbelte, fortæller han.

"Hvis kommunen for eksempel stiller 100.000 kroner til rådighed for borgerne, kan vi se, at det ofte ender med løsninger, der er omkring 300.000 værd. Borgerne ser nemlig på, om de kan få virksomheder til at sponsorere projektet, og så tilbyder de måske at arbejde frivilligt."
Jacob Torfing, professor i politik og offentlig forvaltning på Roskilde Universitet

Projektet blev også mødt med kritik fra flere, der undrede sig over, at kommunen kunne sætte midler af til eksperimenter i en periode, hvor der blev skåret i velfærdsydelserne over en bred kam. De 800.000 kroner blev i sidste ende brugt til en sansehave på et af kommunens plejecentre og en række arrangementer for ensomme ældre, men John Brædder regner med, at borgerbudgetterne er et overstået kapitel i kommunen.

- Jeg tror mere på samskabelse end på egentlige isolerede borgerbudgetter, hvor man giver pengene fri, for jeg mener egentlig ikke, at man får nok for pengene, fortæller han.

Mere samfund, mindre stat

Et af de steder, hvor borgerbudgetterne vækker størst genklang, er hos Alternativet, der med deres politiske laboratorier og parolen "Mere samfund, mindre stat" vil gentænke det politiske system og sikre større borgerinddragelse.

Partiets kommunalordfører Torsten Gejl mener derfor også, at kommunerne skal turde være mere modige og opsøgende for at bringe borgerne ind i byrådets arbejde.

Det er dog kun i meget lokalt forankrede projekter såsom i udsmykningen af et foreningshus, at det giver mening at give borgerne frie tøjler, forklarer han. Når det gælder beslutninger om selve kernevelfærden, forestår der stadigvæk et arbejde med at sætte borgerne ind i det politiske arbejde, mener Torsten Gejl.

- Det er sindssygt vigtigt, at vi kvalificerer folk, så de kan tage ansvar for deres beslutninger og overskue konsekvenserne af dem. På den måde kan borgerne blive ansvarlige for vigtige mekanismer i samfundet, men det kræver, at vi får dem op på et højere vidensniveau, forklarer han.

Første del af den mission handler om at nå bedre ud til borgerne gennem målrettet kommunikation både i de traditionelle og på de sociale medier, og så skal borgerne opleve, at politikerne har en klar og gennemtænkt plan, når de vil inddrage lokalsamfundet, pointerer Torsten Gejl.

Borgmester formaner

Tilbage i Høje-Taastrups byrådssal får den selvsikre teenagedreng, der blandt andet drømte om en 3D-printer og iPad-mikroskoper til undervisningen, en dyr lektion i politiske processer.

Skolerne må kun søge om midler til tre projekter, og han må på stedet trække to af forslagene tilbage. Det betyder, at skolen ikke udnytter det maksimale ansøgningsbeløb på 30.000 kroner, og da han forsøger at føre nogle af pengene over til de tilbageværende projekter, må borgmester Michael Ziegler (K) gribe ind.

- I har søgt om de midler, som burde være nødvendige for at kunne gennemføre et projekt, og så skal man ikke lige pludselig bede om flere penge, bare fordi man kan, formaner han.

Sengeløse Skole får dog stadigvæk noget ud af dagen: 3.000 kroner til gallafesten og 15.000 kroner til iPad-tastaturer bliver øremærket skolen, inden dagen er omme.

KORT FORTALT

Flere kommuner begynder at se fidusen ved borgerbudgetter, for det betaler sig også på bundlinjen, fortæller forskerne Per Nikolaj Bukh og Jacob Torfing.

Faaborg-Midtfyn Kommune er på andet år ude i et ambitiøst fireårigt eksperiment, hvor borgerne får frie hænder til at udmønte to millioner kroner. Det første år var en skuffelse for mange, men lokale erfaringer peger på, at projekterne skal være så lokale som muligt.

I Guldborgsund afsatte kommunen for to år siden 800.000 kroner til borgerbudgetter, men i dag mener borgmester John Brædder ikke, at man fik nok for pengene. Han forventer, at samskabelse faciliteret af politikere og embedsmænd er en bedre løsning.

Alternativet vil have mere samfund og mindre stat. Kommunalordfører Torsten Gejl opfordrer derfor kommunerne til at være mere modige, men de skal samtidig være opmærksomme på, at borgerne bliver klædt på til opgaven.

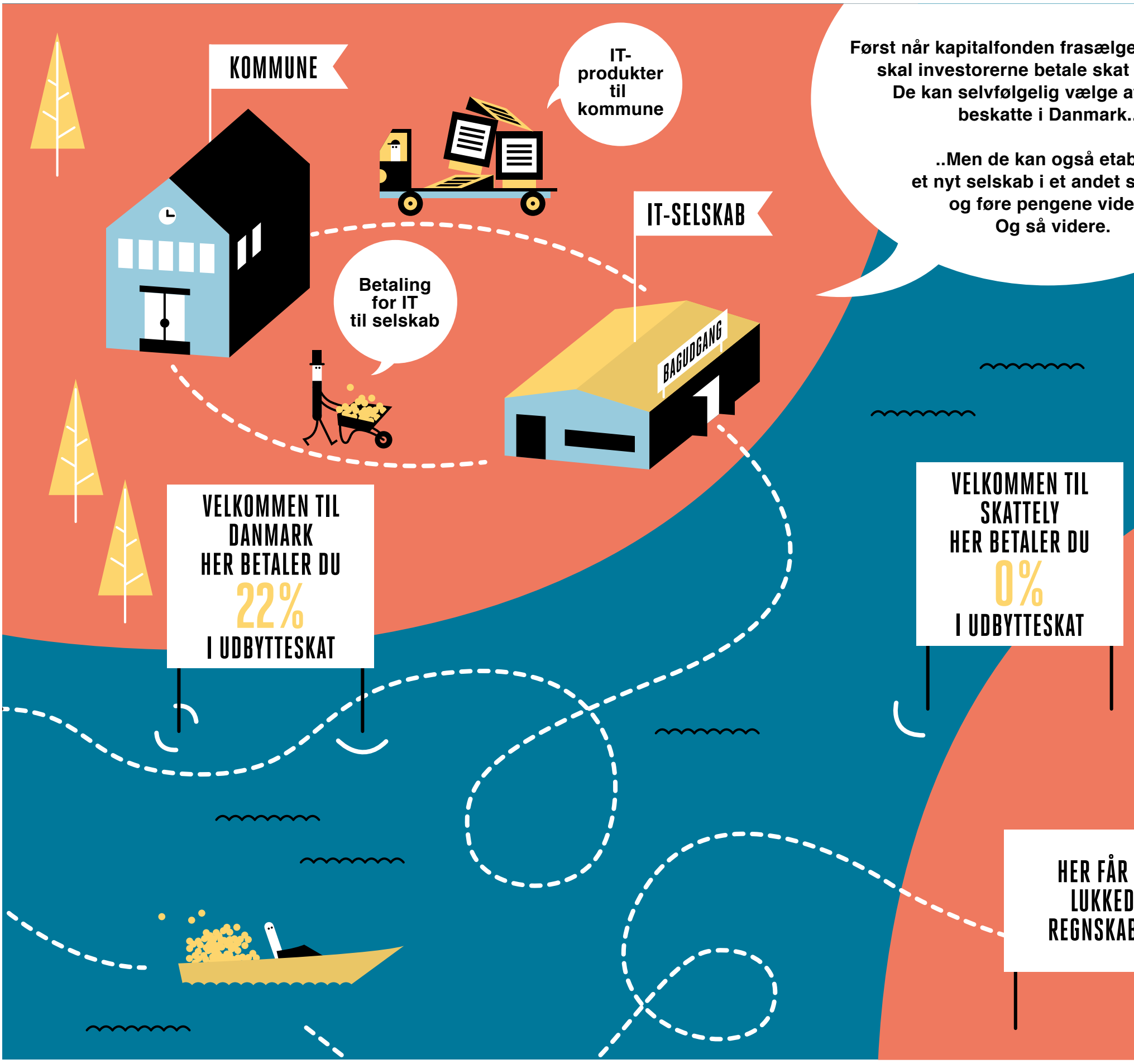

ILLUSTRATION: SUNE EHLERS

Fra Ballerup til Delaware: Kommunale it-leverandører skjuler milliarder i skattely

De 10 største it-leverandører

Kommunernes største it- og softwareleverandører målt i omsætning med kommunerne i 2015. Netcompany ligger på en 11. plads og er derfor ikke med i oversigten.

KMD A/S	2.817.440.122 kr. (skattely)
Fujitsu A/S	184.461.077 kr. (skattely)
Axcess A/S	132.365.367 kr.
CSC Scandihealth A/S	71.758.483 kr.
Axiell Danmark A/S	45.117.456 kr.
EG A/S	40.885.168 kr.
Formpipe A/S	39.858.545 kr.
J.H. Schultz Information A/S	38.606.110 kr.
Conscia A/S	31.083.194 kr.
UVData A/S	30.804.661 kr.

Kilde: UdbudsVagten

Adresser i udlandet giver skattefordele og anonymitet til danske it-selskaber, som blandt andet leverer systemer til pensionsudbetaling og skatteinddrivelse. Borgmestre savner handlemuligheder, og i Albertslund overvejer man nu at indføre stikprøvekontrol.

leverandører i skattely

Hvert år forsvinder milliarder af skattekroner til fjerne skattely. Spekulanterne findes også blandt de kommunale leverandører. I denne serie i tre dele forsøger *Kommunen* at sætte navn på nogle af dem.

Af Benjamin Holst
benjamin@kommunen.dk

KMD bor sammen med Hillary Clinton og Donald Trump. Helt præcis på adressen 1209 North Orange Street i Wilmington, Delaware, en lidt kedelig etagebygning i glas og beton. Her deler det danske it-selskab postsortering med de to amerikanske politikeres virksomheder og 285.000 andre selskaber, der har valgt at benytte sig af Delawares fordelagtige selskabslovgivning.

På Bahamas i Caribien bor Fujitsu Ltd, der sniger sig ind på en top-10 (se figur) over de største leverandører af it til kommunerne, og som på trods af en milliardomsætning har betalt 0 kroner i skat i Danmark siden 2012.

Og lidt længere mod nordøst, på kanaløen Jersey, bor danske Netcompany, der deler adresse med flere virksomheder, end der formentlig ville være plads til på matriklen, hvis alle medarbejderne en skønne dag skulle troppe op samtidig.

Det sker dog næppe.

Adresserne tilhører nemlig skuffeselskaber og sikrer såkaldt 'skatteneutralitet' for flere multinationale og kapitalfondsejede virksomheder, der i dag leverer it og software for milliarder til de danske kommuner.

Alene i 2015 omsatte de ti største leverandører af it-systemer til kommunerne for over tre milliarder kroner. To af disse, KMD og Fujitsu, samt Netcompany, der netop har fået til opgave at levere SKAT's nye inddrivelsessystem, benytter sig alle af skattely, der gør det stort set umuligt at gennemskue, om der bliver betalt skat af blandt andet udbytte og forrentning af selskabernes værdi.

- Det er selvfølgelig dybt betænkeligt, at en stor leverandør som KMD muligvis er involveret i noget, der kunne minde om skattely, siger Steen Christiansen (S), borgmester i Albertslund.

Men det er jo ikke nødvendigvis ulovligt?

- Måske ikke. Men hvis disse selskaber vil være en del af et velreguleret velfærdssamfund med alle de kvaliteter, det indebærer, såsom en god folkeskole og et velsammenhængende uddannelsessystem, som leverer kompetente medarbejdere til disse virksomheder, så må man også være indstillet på at betale sin del til at få løst opgaverne. Og det gør man ved at betale skat, siger han.

Også på Frederiksberg har de kommunale leverandørers skatteforhold flere gange været til debat, for eksempel da rådhusets kantineleverandør, Meyers, i 2015 blev opkøbt af kapitalfonden IK Investment Partners, som også benytter sig af skattely.

I et skriftlig svar til *Kommunen* understreger borgmester Jørgen Glenthøj (K), at Frederiksberg stiller høje krav til sine leverandører og at disse i øvrigt skal leve op til lovgivningen:

- Uanset hvad man måtte mene om KMD´s skatteforhold, så er det vores vurdering, at vi med den gældende lovgivning ikke umiddelbart har nogen handlemulighed. Men jeg har bedt forvaltningen om at følge området tæt, skriver Jørgen Glenthøj.

Milliarder i skattely

I en kontrolrapport fra 2016 anslår SKAT, at danskere i øjeblikket har placeret mellem 100 og 150 milliarder kroner i skattely-lande. Derfor er det ifølge kontrolrapporten også målet at 'styrke SKAT's indsats mod grænseoverskridende skatteunddragelse.' Alligevel mener skatteminister Karsten Lauritzen (V), at Netcompany, som forvaltes fra kanaløen Jersey, har været det rigtige valg til at levere første del af SKAT's nye inddrivelsessystem, som skal afløse det skandaleramte EFI.

- Generelt vil jeg anbefale selskaber, der er leverandører til staten og herunder skattevæsenet, at være særlig opmærksomme på ikke at operere i skattemæssige gråzoner og have en stor grad af selvjustits, da ejerne ellers risikerer at udsætte sig selv og deres selskaber for kritik fra politikere eller offentligheden, skriver Karsten Lauritzen i et svar på et §20-spørgsmål stillet af Enhedslistens skatteordfører Rune Lund.

Da S-R-SF-regeringen i 2012 tog initiativ til at offentliggøre skattelister for landets største virksomheder, blev it-giganten Fujitsu genstand for massiv kritik, fordi listerne afslørede, at selskabet ikke havde betalt en krone i selskabsskat. Siden har Fujitsu, der i 2015 omsatte for 184 millioner kroner på kommunale opgaver, hverken betalt skat i 2013 eller 2014. Det kan blandt andet lade sig gøre på grund af sambeskatningsregler, som tillader multinationale selskaber at flytte gæld rundt mellem virksomheder i forskellige lande.

Fujitsus brug af skattely er også blevet bemærket af det britiske forbrugerblad Ethical Consumer, der i 2016 har tildelt virksomheden sin værste rating "for sandsynlig brug af strategier til skatteunddragelse."

Kommunen har henvendt sig til Fujitsu, men har endnu ikke modtaget noget svar på, om virksomheden forventer at betale skat i år.

The Delaware Loophole

Langt den største af de kommunale it-leverandører er KMD A/S, der i 2015 tegnede sig for en omsætning på 2,8 milliarder kroner på kommunale kontrakter. Herhjemme er KMD A/S i dag ejet af et holdingselskab, som igen er 'pakket ind' i fire anpartsselskaber på en adresse i Ballerup. Anpartsselskaberne er igen ejet af et andet holdingselskab, AI Keyemde & Cy SCA, som befinder sig på en adresse i Luxembourg. Hvorfor pengestrømmen ledes den vej for omsider at ende i Delaware, kan være svært at gennemskue:

- Jeg tror, det er et sædvanligt setup for at spare udbytteskat i Danmark, hvilket formentlig er baggrunden for, at der er indskudt et selskab i Luxembourg, siger lektor og skatteekspert Torben Bagge.

Lars Koch, international chef hos Oxfam IBIS, der gennem flere år har haft fokus på skatteområdet, genkender også modellen:

- Man placerer et holdingselskab i Luxembourg, der så er ejet af et andet selskab på Cayman Islands eller i Delaware. Det er en meget klassisk konstruktion, hvor du kan undgå at betale nogen steder og derfor sparer millioner i skattebetaling.

Advent International har dog en anden forklaring og skriver via sit danske kommunikationsbureau til *Kommunen*:

- Skatteunddragelse er ikke et motiv: KMD betaler skat af sin indtjening I Danmark, og Advents investorer betaler skat af udbytter og kapitalgevinster fra deres investeringer i deres hjemlande.

- Formålet med at etablere holdingselskaber i lande som Luxembourg er at undgå, at investorer udsættes for dobbeltbeskatning som følge af den påkrævede holdingstruktur - altså at de kommer til at betale skat både i deres hjemlande og i de lande, hvor holdingselskaberne er placeret.

Endvidere henviser Advent International til, at Delaware har en 'fleksibel lovgivning' og et 'dedikeret retssystem med stor ekspertise indenfor virksomhedslovgivning.'

Delaware tjener store summer på at tilbyde virksomheder attraktive forhold og har gjort sig upopulær hos flere nabostater blandt andet på grund af en skattefinte, der er kendt som The Delaware Loophole. The Delaware Loophole gør det muligt for virksomheder i en anden stat at flytte immaterielle værdier til et holdingselskab i Delaware og derved undgå at betale skat af disse. Det har både præsidentkandidater, våbensmuglere, narkobaroner og ikke mindst skattespekulanter benyttet sig af gennem tiderne.

I Albertslund mener Steen Christiansen ikke, at der er meget at gøre ved de aftaler, der allerede er indgået med it-leverandørerne. Fremadrettet vil kommunen dog granske leverandørernes skatteforhold nærmere, og kommunen overvejer nu at indføre stikprøver:

- Jeg er ret overbevist om, at det, vi og Frederiksberg er i gang med, vil brede sig til de øvrige kommuner. Så hvis ikke man stikker piben ind og læser disse signaler, så tror jeg man kan få det rigtig, rigtig svært i de kommende år, siger Steen Christiansen.

"Uanset hvad man måtte mene om KMD´s skatteforhold, så er det vores vurdering, at vi med den gældende lovgivning ikke umiddelbart har nogen handlemulighed."
Jørgen Glenthøj (K), borgmester i Frederiksberg Kommune

"Skatteunddragelse er ikke et motiv: KMD betaler skat af sin indtjening i Danmark, og Advents investorer betaler skat af udbytter og kapitalgevinster fra deres investeringer i deres hjemlande."
Advent International i et skriftligt svar til *Kommunen*

Af Michael Kjærgård. Ærlig talt

Etisk fordring med indbygget umoral

Partiskifter er noget, der kan bringe sindene i kog. Nogle mere end andre. Der er eksempler på, at de er sket på selve valgaftenen, så et valgresultat lige pludselig er blevet et andet end det, vælgerne havde bestemt tidligere samme døgn, og nå ja, så faldt der for resten lige en lønnet post af til den, der forlod sit parti.

Den slags kan gøre folk rasende, både vælgere og kolleger i politik-branchen, og det forstår man jo godt. Men der er også andre partiskifter, der kommer efter længerevarende forløb, hvor parterne med forskellig grad af aktiv medvirken bringer sig længere og længere fra hinanden, sådan at et partiskifte måske forekommer som en fornuftig udgang og i hvert fald ikke en åbenlys urimelighed.

I begge varianter er det de færreste partihoppere, der i egen person har fået tilstrækkeligt med personlige stemmer til, at deres mandat er kommet i hus uden hjælp af partistemmer, og derfor er et partiskifte ikke kun en sag mellem den valgte og nogle vælgere. Det er også en sag for det parti, der har fyldt op med listestemmer, så den pågældende kunne blive valgt.

De fleste partier har en dobbeltrolle her, for foruden det parti, der til sin ærgrelse må se et mandat spadsere udad døren, er der også ofte et parti, der står klar til at tage imod enten direkte eller efter en periode med løsgænger-status. Enhedslisten har et formuleret princip om ikke at ville lade sig repræsentere i en valgt forsamling af en person, der i samme valgperiode er valgt for et andet parti, men alle andre

partier tager lystigt imod praktisk taget ethvert ekstra mandat, hvis nogen byder sig til.

At det som regel ikke forhindrer de samme partier i at ærgre sig højlydt over og for nogles vedkommende endda skælde ud på en partihopper, når det er ens eget parti, det går ud over, er vel ikke andet end menneskeligt. Og lige så menneskeligt er det, at partier, der har oplevet det, kloge af skade forlanger fremtidige kandidaters underskrift på, at de i påkommende tilfælde vil nedlægge deres mandat, så partiet kan indsætte en ny i det pågældende byråd, eller hvilken forsamling det nu er.

Juridisk er en sådan underskrift fuldstændig ugyldig, og det ved alle parter udmærket. Den er et løfte - nogle ville sige en etisk fordring eller et moralsk løfte, andre ville kalde det en gentlemanaftale, selvom begge dele er selvmodsigende i situationen.

”Hvis en partihopper faktisk skulle ønske at efterleve en aftale om at overlade sit mandat til en anden fra sit nu tidligere parti, så er det ikke en moralsk handling. Tværtimod kræver den et vist mål af umoral, idet vedkommende vil skulle opfinde en løgnagtig begrundelse for at få sin udtræden bevilget.”

En gentlemanaftale er ifølge definitionen en uformel aftale, der bygger på gensidig tillid, og de partiinterne kandidathåndfæstninger er netop et formaliseret udtryk for mistillid. Og etisk eller moralsk er det slet ikke.

At være valgt til eksempelvis et byråd er borgerligt ombud; det vil sige, at det i princippet er et hverv, man har fået pålagt af sine medborgere og ikke kan undslå sig. Medmindre man opfylder de betingelser, der er fastsat for at kunne blive fritaget for det borgerlige ombud, og de er ifølge den kommunale valglov: ‘helbredstilstand, varetagelse af andet offentligt hverv, forretninger eller lignende’. Hverken mere eller mindre.

Politiske eller partiorganisatoriske grunde, som en partiskifte-håndfæstning vel nærmest må karakteriseres som, er ikke nævnt, og hvis nogen søger om at udtræde med en politisk eller partiorganisatorisk begrundelse, skal de efter reglerne have afslag. Så hvis en partihopper faktisk skulle ønske at efterleve en aftale om at overlade sit mandat til en anden fra sit nu tidligere parti, så er det ikke en moralsk handling. Tværtimod kræver den et vist mål af umoral, idet vedkommende vil skulle opfinde en løgnagtig begrundelse for at få sin udtræden bevilget.

En etisk fordring, der i sit udgangspunkt er uetisk.

Det ligner ikke en god løsning, og det er det da heller ikke; alene af den grund, at der ikke er kendte eksempler på, at den har virket. Partier, der ikke vil risikere at afgive mandater til andre partier, kan i stedet med fordel være mere omhyggelige med udvælgelsen af kandidater før valget og være mere opmærksomme på at håndtere uenigheder konstruktivt efter valget.

Eneste ulempe er, at det er mere besværligt end bare at sige ‘skriv under her’. Men hvis det skal være nemt, er der jo ingen grund til overhovedet at være i politik, vel?

DKJOB

Se alle aktuelle stillinger på **www.dknyt.dk/stillinger**

Billund kommune

Skolechef til Børnenes Hovedstad, Billund Kommune
Kan du omsætte ambitiøse visioner til kvalitet i kerneopgaven i samspil med ledere, medarbejdere, politikere og samarbejdspartnere?
Ansøgningsfrist: 11/12/2016

Fanø Kommune

Økonomi- Personale og IT-chef, Fanø Kommune
En lille kommune i vækst skal have ny Økonomi - Personale og IT-chef.
Ansøgningsfrist: 05/12/2016

Haderslev

Afdelingsleder til miljøområdet i Teknik og Miljø, Haderslev Kommune
Over et par år har Haderslev Kommune lavet et tigerspring i Dansk Industris Erhvervsklimaanalyse. Vil du være med?
Ansøgningsfrist: 07/12/2016

SOLRØD KOMMUNE

Kultur- og fritidschef, Solrød Kommune
Er du visionær, og har du blik for tendenser og udviklingsmuligheder på kultur- og fritidsområdet?
Ansøgningsfrist: 28/11/2016

REGION SJÆLLAND – vi er til for dig

Chef for Produktion, Forskning og Innovation, Region Sjælland
Søger du udfordringer som leder, og er din spidskompetence indenfor sundhedsdata?
Ansøgningsfrist: 24/11/2016

Gribskov Kommune

Fagchef til myndighedsområdet, Gribskov Kommune
Center for Social og Sundhed søger en fagchef til myndighedsområdet. Samarbejdsorientering, overblik og realisering af robuste arbejdsgange er nogle af dine kvaliteter.
Ansøgningsfrist: 24/11/2016

ODENSE KOMMUNE

Stærk teamleder til mobilitetsudvikling, Odense Kommune
Kan du stå i spidsen for Odense Kommunes koordinerende enhed for borgerbefordring? Har du ambitioner om at løfte ledelsesopgaver indenfor byudvikling og mobilitet?
Ansøgningsfrist: 23/11/2016

RØDOVRE KOMMUNE

Kommunaldirektør, Rødovre Kommune
Et spændende job med gode muligheder for indflydelse på virkeliggørelsen af Rødovres aktuelle byudvikling og vækstdagsorden.
Ansøgningsfrist: 23/11/2016

Lemvig Kommune

Fagchef for Børn og Familie (genopslag), Lemvig Kommune
Er du Lemvigs nye Fagchef for Børn og Familie?
Ansøgningsfrist: 22/11/2016

Trylleordet 'Samskabelse' bliver kvalt i styring

NYE VEJE

De offentlige opgaver bliver stadig større og mere komplekse at løse. Samtidig bliver presset på velfærden og behovet for effektivisering på tværs af den offentlige sektor næppe mindre. *Kommunen* inviterer en række forskere, eksperter og praktikere til at levere deres bud på, hvordan vi kan finde nye veje til varig velfærd.

Af Anne Tortzen

Ph.d.-studerende på RUC og leder af Center for Borgerdialog

Samskabelse er tidens 'trylleord', når vi diskuterer, hvordan vores velfærdssamfund skal udvikle sig. De sidste år har vi hørt disse pointer gentaget til hudløshed: Kommunen skal være en arena for samskabelse. Samskabelse forstået som ligeværdigt og forpligtende samarbejde mellem det offentlige og borgerne rummer store potentialer for at udvikle vores velfærdssamfund. Borgerne skal være aktive medborgere, og deres ressourcer skal i spil. Det kræver blot, at de offentlige ledere tager rollen som facilitator, der bringer de berørte parter omkring en udfordring sammen, så de i fællesskab kan udvikle innovative løsninger og føre dem ud i livet.

Kommunerne svigter rollen som facilitator

Ambitionen om samskabelse er rigtig og prisværdig. Der er ingen tvivl om, at der er brug for samarbejde mellem borgere og frivillige organisationer, erhvervsliv og offentlige medarbejdere for at løse komplekse, samfundsmæssige udfordringer. Der er heller ingen tvivl om, at ressourcerne, idéerne og engagementet er til stede. Det er kommunens rolle som facilitator, der halter. Det kræver nemlig en særlig form for ledelse at udvikle det ligeværdige samarbejde mellem det offentlige og civilsamfundet, som er idealet i samskabelse. Det kræver en form for ledelse, der slipper styringen og reelt giver rum og indflydelse til initiativer, ressourcer og bidrag fra civilsamfundet og borgerne. Og desværre er det ikke den form for ledelse, der er dominerende i kommunerne i dag.

Jeg er netop ved at afslutte et forskningsprojekt om ledelse af samskabelse i danske kommuner. Jeg har fulgt tre samskabelses-initiativer i tre forskellige kommuner tæt - og kan konstatere, at det i den grad volder de kommunale ledere besvær at udfolde den form for ledelse, der skal til for at få samskabelse til at blomstre. I mange tilfælde sker der det modsatte: Den kommunale ledelse og styring kvæler samskabelse. Ganske vist har jeg kun undersøgt tre kommuner i dybden, men jeg bliver gang på gang bekræftet i, at dette er et udbredt fænomen.

Kommunal overstyring

Hvad er det så, der sker, når de kommunale ledere indtager rollen som leder af samskabelse? Jo, kort sagt kunne man kalde det overstyring. I stedet for den faciliterende ledelse, der er brug for i samskabelsesprocesser, er de kommunale ledere nemlig tilbøjelige til at udøve definerende ledelse blandt andet ved at lægge en kommunal dagsorden og styring ned over samarbejdet.

Min forskning peger på to områder, hvor kommunen svigter sin rolle som facilitator i samskabelse, nemlig: Ved at lægge sig fast på rammer og mål for samskabelsen på forhånd. Og ved at indtage en dominerende rolle i samarbejdet, så der ikke reelt bliver plads til de ressourcer og ideer, som borgere og civilsamfund kommer med.

'Top-down' samskabelse

De tre samskabelses-initiativer, jeg har fulgt, er alle igangsat og ledet af kommunen. Det er altså 'top-down' samskabelsesprojekter, hvor initiativer sættes i gang som led i en strategisk og politisk ambition. Her bliver det at implementere samskabelse et mål i sig selv for de kommunale ledere. Derved sker der det, at samskabelses-initiativer bliver til 'projekter' på linje med alle mulige andre kommunale projekter, hvor mål og tidsramme er fastsat af de kommunale ledere på forhånd. Det lægger et pres for, at initiativet skal levere synlige og hurtige resultater. Et pres, som virker kvælende på samskabelse forstået som et ligeværdigt samarbejde på tværs. For denne måde at lede på står jo modsætning til grundidéen, nemlig at parterne i fællesskab skal komme frem til, hvilken udfordring de vil løse, og hvilke mål de vil nå.

"Når kommunen indtager rollen som definerende fremfor faciliterende leder i samskabelsesprocesser, virker det kvælende for samarbejdet. Det sker, når de kommunale ledere kridter banen for samskabelse op på en måde, så der ikke er plads til andre parters dagsordner, viden eller ressourcer."

Et eksempel: En kommune satte et samskabelsesprojekt i gang i et udsat boligområde, der var udpeget af politikerne. De mente, det var et område, hvor der var brug for samskabelse for at styrke fællesskab og trivsel blandt beboerne. Kommunens mål var at 'mobilisere borgernes deltagelse, samproduktion og medborgerskab', men det gav ikke mening for særlig mange af beboerne, og det viste sig at være vanskeligt at få dem til at deltage. Mange var på forhånd trætte af kommunale projekter og oplevede ikke, at det var deres initiativ. Der kom nogle få borgerdrevne initiativer ud af indsatsen.

Kommunen kridter banen op

Når kommunen indtager rollen som definerende fremfor faciliterende leder i samskabelsesprocesser, virker det kvælende for samarbejdet. Det sker, når de kommunale ledere kridter banen for samskabelse op på en måde, så der ikke er plads til andre parters dagsordner, viden eller ressourcer.

Et eksempel: En kommune inviterede en bred kreds af forældre, medarbejdere, ledere og politikere til at samskabe besparelser på børne- og ungeområdet. De kommunale ledere var mere optaget af resultatet, nemlig at få besparelserne i hus, end at få samarbejdet på tværs til at lykkes. Det betød, at det var de kommunale lederes tal og løsningsforslag, der kom til at dominere, mens de andre parters dagsorden blev nedtonet. De forslag, der kom ud af samarbejdet, lå da også meget tæt på de beregninger, kommunens medarbejdere havde lavet på forhånd. Samskabelsen førte altså ikke til nytænkende forslag.

Er vi parate?

Ledelse, der får samskabelse til at blomstre-Hvad kan kommunale ledere så gøre for at understøtte et ligeværdigt og givende samarbejde med borgere og civilsamfund - frem for at kvæle det? Første skridt er kritisk at vurdere, om samskabelse vil være den bedste vej at gå? Netop fordi samskabelse er blevet et trylleord, kan man forledes til at tro, at det altid er løsningen. Men det er langtfra tilfældet. Derimod er det vigtigt at vurdere, om de centrale betingelser for samskabelse er til stede i kommunen og spørge sig selv: Er vi parate til at bruge tid og kræfter på en proces, hvor vi sammen med borgerne udvikler en fælles forståelse af udfordringen og de mulige løsninger? Er der tid og rammer til at arbejde med kompleksitet og udforske og forene deltagernes forskellige interesser? Er vi åbne overfor at lade vores verdensbillede blive udfordret for alvor? Og endelig: Er vi klar til at anerkende andre typer af ressourcer end økonomiske og sætte pris på gevinster, der er vanskelige at måle - i form af netværk, empowerment og social kapital?

Kommunale ledere, der kan nikke ja til disse spørgsmål, har god mulighed for at lykkes med at indtage rollen som faciliterende leder - og få samskabelse til at blomstre.

Morgendagens meningsdannere

Af Lucas Thelander Hultgren

TØR ØJNENE – DEMOKRATIET HAR TALT!

Valget i USA, hvor den stenrige forretningsmand ved et Glistrup-agtigt jordskredsvalg og mod alle forventninger og forudsigelser er blevet præsident, er ikke kun et wake-up call af brexit-standard. Det er et opråb, Europa skal tage ekstremt alvorligt, hvis ikke vi igen vil begå fortidens fejl. Demokratiet har talt, og Donald Trump blev valgt. Siden har hele den europæiske politiske elite haft travlt med at agere tudekor og udtrykt sin vælmmelse. Men måske er det på tide, at den europæiske og danske politiske elite tørrer øjnene og kommer videre, for valget understreger et opråb, som vi skal tage meget alvorligt, fordi vi deler skæbnefællesskab med USA.

Vores måde at definere og tale om USA på i Europa viser sig igen at være totalt forfejlet. Nemlig opfattelsen af, at USA er Det Radikale Venstres drømmesamfund - landet, hvor ingen værdier, religion eller kultur fylder noget eller er afgørende, fordi landet er grundlagt og skabt af immigranter og har været påvirket af disse lige siden. Altså tanken om et samfund totalt anderledes fra det europæiske, hvor der ikke er nogen majoritets-monokultur, der definerer landet og dets borgere, men et USA, der holdes sammen af den luftige amerikanske drøm som den eneste ideologi, der definerer amerikanerne. Det er noget vrøvl og har altid været det.

Ja, USA har altid været stærkt påvirket af immigranter langt mere end de europæiske nationer, og ja, det er skabt af immigranter, men en bestemt slags fra europæiske lande med en vestlig, kristen, europæisk og sekulær monokultur som det bærende fundament. USA er grundlagt af en europæisk vestlig og kristen kultur, som har været toneangivende lige siden - også i de sidste mange årtier, hvor USA har fået flere immigranter til landet, der ikke deler denne vestlige og kristne verdensopfattelse.

”Vores måde at definere og tale om USA på i Europa viser sig igen at være totalt forfejlet. Nemlig opfattelsen af, at USA er Det Radikale Venstres drømmesamfund.”

Og det er det gamle europæiske folk, der har talt ved det amerikanske valg, sat foden ned og sagt ”hertil og ikke længere”. For USA er meget mere end blot den amerikanske drøm, der kan omfavne alle kulturer og immigranter, fordi den netop er så luftig. Den amerikanske drøm er vigtig for amerikanerne og en afgørende brik i hele den amerikanske kultur. En hjørnesten i det at være amerikaner. Men den amerikanske kultur er langt mere end det. Den bærer som sagt den dag i dag tydeligt præg af at være baseret på en europæisk vestlig og særlig anglikansk kultur.

Og ja, Trump har da vist sig på mange måder at være en politisk klovn i løbet af denne valgkamp, og ja, han har haft voldsomme udfald. Men alle hans vilde udsagn blev glemt i amerikanernes ønske om at tage landet tilbage til det fundament og de rødder, det hviler på.

Det opråb skal vi tage alvorligt i Europa. Her ser vi samme skræmmende udvikling, hvor EU, globaliseringen og den ustyrlige flygtninge- og indvandrerstrøm langsomt, men sikkert imod folkets ønske forsøger at ødelægge nationalstaten.

Begynder eliten derfor ikke snart at arbejde for folket og nationalstaten, kan jeg allerede nu forudse, at de kulturradikales værste mareridt indtræder, nemlig valget af Marine Le Pen til fransk præsident! (forkortet af red.)

Kommenter klummen på kommunen.dk

Af Lucas Thelander Hultgren, landsformand for DF Ungdom

”DE STORE SKAL PASSE PÅ DE SMÅ”

Kommunalvalget i 2013 var **Gunvor Wibroes** første. Tæt dialog med vælgerne og en positiv kampagne sikrede hende 789 personlige stemmer - kun én mindre end cykelstjernen Brian Holm (K).

Af Benjamin Holst
benjamin@kommunen.dk

Selvom Gunvor Wibroe voksede op i et politisk og samfundsmæssigt engageret hjem med adresse i Aarhus, stod det ikke skrevet i stjernerne, at hun en dag skulle blive socialdemokratisk politiker i den konservative højborg Frederiksberg. Og da hun i begyndelsen af 2013 blev opfordret til at lade sig opstille, skulle hun da også tænke sig længe og grundigt om:

- For mig var det et stort spørgsmål: Når man skal være politiker, så er det ifølge min bedste overbevisning ikke noget, man skal gøre halvhjertet. Det handler om flid og en kæmpe helhjertet indsats i den periode, man er aktiv i politik.

Solidt netværk

Det blev til et helhjertet ‘ja tak’ med fokus på klimapolitik, sundhed og ikke mindst børneområdet, som Gunvor Wibroe allerede havde snuset til som aktiv forælder i kommunen.

- Jeg kunne se, at dét var områder, man kunne tage fat på helt lokalt, siger Gunvor Wibroe, der i 2013 var ansat som kampagneleder hos Folkekirkens Nødhjælp og tidligere havde arbejdet som kampagnekonsulent for Socialdemokratiet i forbindelse med folketingsvalget 2011.

Begge stillinger havde rustet hende til den forestående valgkampagne, men udover erfaringen og støtte fra familie og venner var der ikke mange midler at gå til valgkamp med.

Gunvors gode råd til valgkampen

Do’s

- **Lyt til vælgerne** - måske kan du lære noget.
- **Hav noget på hjerte** og fokusér på dit budskab. Kridt skoene. Kommunalpolitik er hårdt arbejde. Der er ikke noget quick fix.

Don’t

- **Lad andre om** at finde dine mærkesager.
- **Smid mudder efter** dine politisk modstandere.
- **Læn dig tilbage** tre dage før valget i troen på, at den er hjemme.

BLÅ BOG

- **Kommer fra Aarhus,** men bor i dag på Frederiksberg.
- **Gift med Mads** og mor til Storm (12) og Thor (10).
- **Ansat som kampagneleder** ved Folkekirkens Nødhjælp.

Gunvor Wibroe fandt på sit kampagneslogan i en samtale med sin søn.
Foto: Privat

Gunvor Wibroe overhalede med 789 stemmer både nummer 3, 4 og 5 på stemmesedlen.

Når folk på gaden spurgte hende om noget, hun ikke kunne svare på, tog hun noter. Det gav ny relevant viden.
Foto: Privat

- Jeg havde nul kroner at føre kampagne for. Til gengæld havde jeg et godt netværk af familie og venner, der støttede mig, siger Gunvor Wibroe, der blandt andet fandt sit kampagneslogan gennem en samtale med sin dengang 4-årige søn Thor.

- Jeg forsøgte at forklare ham, hvad det vil sige at være socialdemokrat. At det handler om, at de store skal passe på de små. Så tænkte han sig lidt om og sagde: 'Så skal jeg også være socialdemokrat.'

SoMe- og gadeplan

Sloganet 'De store skal passe på de små' blev derefter gentaget mange gange i forbindelse med valgkampen, som blev ført på flere platforme, så længe de ikke kostede penge. Det vil sige på gaden og via de sociale medier.

- Jeg lærte en masse ved at være ude blandt folk. Når folk spurgte mig om noget, jeg ikke kunne svare på, så tog jeg noter. På den måde fandt jeg ud af, hvordan en masse ting hang sammen.

Desuden trak Gunvor Wibroe på et engageret netværk. På familie og venner, der deltog i kampagnearbejdet: - Vi havde det utroligt sjovt, men arbejdede også meget hårdt. Jeg tror da bestemt, at folk kunne mærke dette engagement, fortæller hun.

Mærkesager indefra

Synlighed på flere platforme - en kombination af valgplakater, sociale medier og synlighed i gadebilledet - skabte grundlaget for et flot valg med 789 personlige stemmer. Kun én mindre end den noget mere kendte cykelrytter Brian Holm, der ligeledes var debutant i Frederiksbergs lokalpolitiske manege.

- Så jeg skal have fat i kraven på mine venner og bekendte, hvis der var nogle af dem, der ikke huskede at stemme i 2013, siger Gunvor Wibroe, der så småt er begyndt at forberede sig til valgkampen forud for kommunalvalget i 2017.

Hun peger på to ting som afgørende for sin flotte debut på den lokalpolitiske scene. Dels valgte hun at føre en positiv kampagne i stedet for at smide mudder efter politiske modstandere, dels ikke mindst at fokusere på mærkesager, hun virkelig tror på:

- Man skal ikke have at vide udefra, hvad man skal satse på som politiker. Det skal komme indefra, siger hun.

"Jeg havde nul kroner at føre kampagne for. Til gengæld havde jeg et godt netværk af familie og venner."

Ordførerne

Kommunalordførerne skriver på skift om aktuelle politiske mål, udfordringer og sager. I denne uge **Torsten Gejl** (ALT)

TIL MARS OG TILBAGE IGEN

Det kan godt være, at Alternativet går for at være et meget kreativt parti. Ja, nogle hævder endda, at vi ikke bare er på månen, men helt oppe på Mars. Sandheden er dog, at vi ofte får inspiration fra nytænkende kommuner, der udfordrer de mere rutineprægede tankegange på Christiansborg.

Tag for eksempel kontanthjælp uden modkrav, som der foreløbig ikke er andre partier på Christiansborg, der støtter. Her har man i Kalundborg Kommune lavet et forsøg, hvor man ophævede tvangen for de mest udsatte ledige. De ledige fik lov til selv at vælge, om de ville deltage i møder og aktivering i kommunen. Og katastrofen udeblev.

De ledige satte sig ikke derhjemme for at fede den af på samfundets regning. De strømmede til møderne med sagsbehandlerne, som i øvrigt var gruppemøder med en blanding af borgere og sagsbehandlere, der var rykket ud af jobcentret til sportshaller og andre u-kommunale arenaer. Resultatet er, at 65 procent af de udsatte borgere er i aktivering mod godt 30 procent i resten af landet. Og at projektet har bidraget til, at ledigheden i Kalundborg ligger under landsgennemsnittet.

Projektet i Kalundborg har været en del af et empowerment-projekt organiseret af Beskæftigelsesministeriet. Så derfor har Alternativet forhandlet 10 millioner kroner hjem fra sats-midlerne i Beskæftigelsesministeriet til at samle knowhow fra Kalundborg og andre empowerment-kommuner, der kan implementeres af nye kommuner, der gerne vil gøre en individuel og helhedsorienteret indsats for de udsatte ledige, hvor man dealer med borgerens største problem først i et setup, der er flyttet væk fra et bord med en sagsbehandler på den ene side og en borger på den anden.

Et andet eksempel på kommunernes opfindsomhed er ideen om personlige budgetter til udsatte grupper. Her har vi for eksempel været inspireret af et forsøg i Aarhus, hvor et enigt byråd har besluttet, at langtidsledige skal mødes med et personligt budget på 50.000 kroner og en dygtig socialrådgiver, der kan sparres med. Ordningen giver mulighed for at involvere borgeren i at løse sine problemer og få mulighed for at kvalificere sig til arbejdsmarkedet. Uanset om det handler om at få nye tænder, fitnesskort, kørekort, et antal timers psykologhjælp eller faglige kurser. I Danmark kan den slags ellers ikke lade sig gøre indenfor Christiansborg-lovgivningen, og kommunen har derfor måttet samarbejde med private fonde og overvinde mange forhindringer for at få lov at tænke nyt og afprøve en metode, de tror på.

"Resultatet er at 65 procent af de udsatte borgere er i aktivering, mod godt 30 procent i resten af landet. Og at projektet har bidraget til at ledigheden i Kalundborg ligger under landsgennemsnittet."

Med den inspiration fik vi også støtte i satspuljekredsen i Socialministeriet til at udbrede forsøg med personlige budgetter i Danmark. Det kræver lovændringer i tre ministerier, men nu sker der altså endelig noget.

Både "personlige budgetter" og "empowerment-metoder" handler om at forbedre syge og socialt udsattes borgeres mulighed for at komme ind i samfundets fællesskab og ind på arbejdsmarkedet. Det er baseret på kommunernes forsøg, og det tegner lovende. Den slags metoder kan hurtigt udløse overbærende smil på Borgen. Men i en tid, hvor det er så svært at få de udsatte ledige i sving, synes vi slet ikke, at det er helt på Mars at tænke nyt. Ja, måske knap nok på månen.

Torsten Gejl er social-, beskæftigelses- og indenrigsordfører for Alternativet.

Smartere og bedre byer

Det er let at drukne i data om affaldshåndtering, infrastruktur eller belysning. Sønderborg Kommune vil samle sine smart city-løsninger, og det er den helt rigtige vej at gå, lyder det fra direktør.

Teknologien til smart city løsninger er her. Øvelsen for kommunerne er især at lave en samlet plan, så de store mængder data udnyttes bedst muligt.

Foto: Zeus

smart cities

Af Ronja Pilgaard
ronja@kommunen.dk

Forestil dig en by med selvkørende elbiler, der navigerer rundt efter sensorer, som sidder i lygtepælene - lygtepæle, som selv fortæller, når det er ved at være tid til eftersyn eller udskiftning. Forestil dig, at alle fødevarer til storbyerne produceres i nedlagte lagerhaller og under jorden i stedet for at skulle transporteres ind fra de omkringliggende gårde. Og forestil dig, at byens skraldespande både sorterer affaldet selv og samtidig fortæller, hvornår de gerne vil tømmes - hvis de da ikke tømmer sig selv. Samtidig genererer alle disse dele data, som forvaltningerne kan bruge til at gøre byen et endnu bedre sted at leve.

”Det er jo totalt overvældende, og vi kan begrave os i data, når vi ikke ved, hvad vi vil bruge dem til.”

Inge Olsen, direktør for Land, By og Kultur i Sønderborg Kommune

Teknologien er her allerede i vid udstrækning, og pludselig er der ikke langt til en verden, hvor de mest fantasifulde science fiction-romaner bliver til virkelighed. Det var tydeligt ved Smart City Expo i Barcelona, hvor alverdens byer, lande og virksomheder stimlede sammen for at vise deres bedste løsninger frem for interesserede.

Totalt overvældende

En af de danske byer, som var til stede ved messen, var Sønderborg Kommune.

Sønderborg har som en del af sit ProjectZero, der skal gøre kommunen CO2-neutral senest i 2029, placeret sig selv i en frontløber-position på klimaområdet. Derfor skal der nogle smarte løsninger til, fortæller direktør for Land, By og Kultur i Sønderborg Kommune, Inge Olsen, da *Kommunen* møder hende på messen:

- År 2029 er snart. Derfor er det vigtigt, at vi får overblik over, hvad vi bruger af energi, og det CO2-aftryk, vi afføder som by. Vi skal finde ud af, hvordan vi måler, om vi rykker den rigtige vej. Her kan vi bruge dataene fra smart city, som vi jo alligevel udvikler gennem alle mulige andre løsninger.

Hun er taget til messen for at lade sig inspirere til, hvor Sønderborg selv kan investere i at gøre kommunen bedre for både borgerne, budgettet og miljøet.

- Det er jo totalt overvældende, og vi kan begrave os i data, når vi ikke ved, hvad vi vil bruge dem til, siger hun og rammer dermed en af de problematikker, der oftest rejses, når man taler om smart cities. Nemlig at der er så store mængder data, at de ofte bliver uoverskuelige.

Derfor vil hun finde ud af, hvilke data kommunen allerede har til rådighed, hvad de skal bruge af dem, og hvilke løsninger man herefter skal have implementeret for at få de data, der er brug for for at kunne optimere byen.

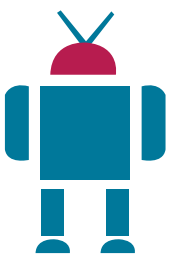
Brug for nyt lys

Et af de steder, Sønderborg fra i år har valgt at sætte ind, er ved udskiftningen af almindelige gadelamper til LED-gadelamper.

Der er lige nu cirka 300 millioner gadelygter i verden. De er i gennemsnit 20 år gamle eller ældre, og så er de en enorm udgift for kommunerne. Belysning står på verdensplan for 40 procent af det energiforbrug, der er i byerne.

Det tog man konsekvensen af i EU for nogle år siden. Man

5 smarte tendenser på Smart City Expo

Robotterne kommer

På bibliotekerne i Aarhus kan man snart møde robotten Norma, der hjælper borgerne med at finde rundt. Og i Dubai arbejder man allerede med en politi-robot, som man kan henvende sig til på gaden, hvis man skal anmelde en forbrydelse. Især transportrobotter og droner var der mange af til både indendørs og udendørs brug.

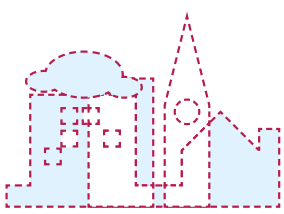
AI teknik i én løsning

Flere virksomheder gjorde deres hoser grønne hos landes og byers delegationer ved at tilbyde én løsning til samlet overvågning af alle aspekter af teknik og miljø. Hos den danske delegation kunne man blandt andet se en model af laboratorieløsningen Street Lab, som omfatter Vester Voldgade og H.C. Andersens Boulevard, hvor man lige nu tester indsamling af data om blandt andet affaldsindsamling og niveauer af luftforurening.

Overvågning og ansigtsgenkendelse

Især kinesiske Huawei havde avancerede overvågnings- og ansigtsgenkendelsesprogrammer med på Smart City Expo. Et af programmerne var så præcist, at det gør det muligt for borgere at bruge ansigtet som kreditkort.

Virtual reality

Virtual reality er efterhånden kommet så langt, at byudviklere nu kan bruge det til at se, hvordan forskellige indkøb kan fungere i netop deres område. Hos danske Gate 21 kan man ved hjælp af virtual reality blandt andet se lysniveauet fra forskellige gadelygter - både på gadeplan og højt svævende over byen.

Intelligente containere

Skrald og affald er en fast del af det at bo mange mennesker sammen. Derfor var der også fra flere virksomheder stort fokus på at levere den bedste løsning indenfor både renhed og afhentning. Nogle skraldespande kunne tale til borgerne og opfordre dem til at fortsætte med at holde byen ren, mens andre var udstyret med en lille tilfredshedsknap. Andre igen kunne selv sende besked til skraldebilen, når de trængte til at blive tømt.

kræver en samlet plan

”Ofte sker der det i mange byer, at de forskellige afdelinger slet ikke taler sammen. Og derfor ender de forskellige forvaltninger med at udvikle hver deres løsning, som ikke kan tale med de andres. Det er super ærgerligt, og her er byerne simpelthen nødt til at tage sig sammen.”

Jeffrey Cassis, Head of Government Business hos Philips Lighting

forbød, at der blev produceret nye lyskilder med kviksølv til brug i EU, så det ikke længere var muligt at indkøbe pærer, som passede til de gamle gadelamper.

Derfor gik en lang række kommuner i Danmark fra 2014 i gang med at udskifte gadebelysningen til de digitale LED-pærer. Nu hopper Sønderborg også med på vognen, når kommunen over de næste tre år udskifter 13.000 gadelamper.

Det er samtidig en mulighed for at opgradere til nye løsninger. Lamperne i Sønderborg er for eksempel intelligent styret, hvilket blandt andet betyder, at de kan dæmpes i nattetimerne fremfor at blive slukket helt.

Sønderborg arbejder desuden med løsninger indenfor affaldshåndtering og sundhed.

- Når skraldebilen kører rundt i gaden, ved Hr. og Fru Hansen måske ikke, at vi samler data ind på deres forbrug af el, vand og varme, eller at vi kan se, at skraldespanden er fuld og skal tømmes. Men det gør vi, siger Inge Olsen.

Mere end bare penge

Men for Jeffery Cassis, der er Head of Government Business hos Philips Lighting, giver udskiftningen af gadelamperne først rigtig mening, hvis byen med belysningen kommer ind i det 21. århundrede ved for eksempel at udvikle en app til at styre byens lys med eller koble alt lyset op på internettet, så det i fremtiden også kan bruges til at overvåge byens bevægelsesmønstre.

- Det her batter først, når byen både sparer penge og får en masse viden, som kan sikre en bedre velfærd. Én ting er at spare penge, men borgerne skal have en oplevelse af, at de får noget ud af, at der bruges penge på at skifte lyset.

Det kræver, at man har en samlet plan for, hvad det er, kommunen vil med sin smart city strategi, siger Jeffrey Cassis:

- Lys er ét aspekt af smart cities, men det er også affaldshåndtering, infrastruktur, sikkerhed og transport. Ofte sker der det i mange byer, at de forskellige afdelinger slet ikke taler sammen. Og derfor ender de forskellige forvaltninger med at udvikle hver deres løsning, som ikke kan tale med de andres. Det er super ærgerligt, og her er byerne simpelthen nødt til at tage sig sammen.

Robotter, biler og kloakering. Smart cities er mange ting. Det var tydeligt ved Smart City Expo i Barcelona 15. - 17. november, hvor interessenter fra alverdens byer og lande stimlede sammen for at vise- og se på smart city-løsninger. Foto: NAS CB / Polfoto

Den udfordring har man også i Sønderborg, og næste skridt på vejen mod smart city er, at de forskellige dataløsninger skal samles, og de data, der genereres, skal kunne bruges af flere forvaltninger, fortæller Inge Olsen.

I kommunen har forvaltningerne nemlig længe haft gang i forskellige smart city-projekter. De har bare ikke rigtig vidst, at det var det, der foregik.

- Jeg tror faktisk, vi er længere, end vi selv ved. Men nu skal vi lave et kommissorium for smart city, så vi får samlet løsningerne og startet en fælles plan op på den rigtige måde. Det kan være i den grønne omstilling, indenfor sundhed eller indenfor teknikområdet. Vi starter i hvert fald i det små og lader så projekterne vokse sammen.

Små kommuner skal vise vejen

Og det er der penge at spare ved. København alene kan ifølge en rapport fra Rambøll spare mere end fire milliarder kroner ved at udnytte ressourcerne bedre. Om året vel at mærke.

Men selvom København har et stort besparelsespotentiale, er det mindre kommuner som Sønderborg, der skal vise vejen, mener Kees van der Klauw, Head of Research fra Philips Lighting, der leverer mange af de smart city løsninger, der bliver brugt verden over.

- Det er, som om bureaukratiet og vejen til beslutninger er mindre i kommuner, som måske kun har 50.000 eller 100.000 indbyggere. Og byerne behøver ikke at udskifte belysningen alle steder for at få glæde af det, løsningerne kan. Vi har eksempler på, at en by kun har udskiftet belysningen i én park. På samme måde kan man nøjes med en enkelt gade eller et enkelt kvarter og så udbygge, efterhånden som byen får råd, siger Kees van der Klauw.

Men hos Sønderborg har man ikke intentioner om at gå forrest, fortæller Inge Olsen:

- Nogle er nødt til at gå foran. I Sønderborg har vi valgt at lægge os lidt i slipstrømmen. Vi behøver ikke altid være foran. Vi kan som en mindre kommune godt lade de andre gøre erfaringerne for os.

Smart City Expo

Smart City Expo er en årlig tilbagevendende konference, som bliver holdt i Barcelona. Messen er verdens største indenfor smart cities, og både virksomheder og lande fra hele verden deltager.

Kommunen var inviteret til Smart City Expo af Philips Lighting.

Brøndbys borgmester i et årti er død

Ib Terp måtte forlade posten som borgmester på grund af sygdom tidligere i år. I sidste uge døde han, 72 år gammel.

nekrolog

Brøndbys tidligere borgmester Ib Terp (S) er død. Han blev 72 år gammel.

Det oplyser kommunens nuværende borgmester, Kent Max Magelund (S), ifølge sn.dk.

Ib Terp måtte i februar give borgmesterkæden videre på grund af sygdom. Han sov stille ind mandag morgen.

- Det er med stor sorg, vi har modtaget beskeden om Ibs død, og vores tanker går til Ibs efterladte, siger borgmester Kent Max Magelund til sn.dk.

- Ib har haft en stor betydning for Brøndby Kommune, og han efterlader sig mange tydelige og positive spor. Det er ikke mindst hans fortjeneste, at Brøndby i dag er en veldreven kommune med en solid økonomi og et højt serviceniveau, siger han.

Huskes som borgmester

Ib Terp blev borgmester i 2005 og sad på posten i 11 år, indtil han trak sig på grund af sin kræftsygdom.

Den socialdemokratiske politiker nåede at være medlem af Brøndbys kommunalbestyrelse i 38 år. Han satte sig første gang til rette på rådhuset i 1978.

Ib Terp overtog selv borgmesterposten efter bykongen Kjeld Rasmussen (S), som efter knap 40 år abdicerede fra borgmestertronen i Brøndby.

Det var dog ikke ambitionen om at blive den næste bykonge, der drev Ib Terp.

- Jeg vil gerne huskes som borgmester og ikke som bykonge. Jeg vil ikke på nogen måde være berømt. Jeg vil bare gerne sende stafetten videre med god samvittighed, sagde Terp i et borgmesterportræt fra Syddansk Universitet.

Ib Terp var uddannet civilingeniør og meldte sig ind i Socialdemokratiet i 1968.

/ritzau

Borgmester, ikke bykonge. Sådan ville tidligere Brøndby-borgmester Ib Terp gerne huskes. Han døde i sidste uge, 72 år gammel. Foto: Joachim Rode / Polfoto

Send debatstof til os:
Debatindlæg må højst være på 2.500 tegn inkl. mellemrum. **Kronikker** skal være på mellem 5.500 og 7.500 tegn inkl. mellemrum. Kronikker skal udstyres med et vellignende portræt.
debatognavne@kommunen.dk

”I flere egne af landet kan vi simpelthen ikke komme længere ned med ledigheden. Og det er et stort problem, at vi pensionerer flere, end vi uddanner.”
Thomas Søby, cheføkonom i Dansk Metal

Kommunerne skal kæmpe for etiske investeringer

ansvar

Af Ninna Thomsen (SF)
Sundheds- og omsorgsborgmester i Københavns Kommune

Hvis vi skærer ind til benet, så handler politik om valg og fravalg. Vi kommunalpolitikere skal konstant prioritere og vælge mellem løsning A og B. Det sætter os ofte i svære situationer, men det gør os også gode til at træffe vanskelige beslutninger. Og netop den egenskab mener jeg borgmestre og byråd skal blive bedre til at bruge, når det kommer til at investere kommunernes formuer.

Vi lokalpolitikere er valgt til at have holdninger, så hvorfor skal de holdninger ikke smitte af på, hvordan vi investerer kommunens og dermed borgernes penge? Hvis man ikke har en klar etisk investeringspolitik, så lader man markedet bestemme - og markedet har det med ikke altid at gå så meget op i det med moral og almindelig anstændighed.

Derfor forsøger vi i Københavns Kommune at gå forrest. Vi har forbudt vores investeringsforening at købe aktier i sort energi. Vi har forbudt køb af aktier i tobaksselskaber. Og jeg kæmper for at få sat hårdere ind overfor de virksomheder, der snyder i skat og snylter på velfærdssamfundet.

Det gør jeg, fordi der skal være sammenhæng mellem vores politik og vores investeringer. København vil være en grøn by - derfor skal vi ikke investere i olieselskaber og booste deres forretning. København har en vision om et Røgfrit København i 2025, og vi investerer massivt i at hjælpe de syv ud af ti københavnske rygere, der gerne vil stoppe - derfor vil vi ikke støtte tobaksvirksomheder. Det er egentlig meget simpelt.

Jeg håber, at vi i København kan inspirere andre kommuner til at blive mere bevidste om deres investeringer. Jeg så, at Koldings borgmester Jørn Pedersen (V) i september afviste et SF-forslag om at

Vi lokalpolitikere er valgt til at have holdninger, så hvorfor skal de holdninger ikke smitte af på, hvordan vi investerer kommunens og dermed borgernes penge?

frasælge kommunens aktier i fossile selskaber. ”Man vedtager noget, man ikke kan kontrollere,” sagde han.

Det er en opgivende og forkert attitude. Jeg kan som folkevalgt i hvert fald ikke forsvare, at skattekroner går til virksomheder, der handler stik imod vedtagne politikker, visioner og værdier. Jagten på profit og afkast må ikke vinde over principper.

Og at det er besværligt, er ikke et argument, der holder i byretten. Jo flere krav vi stiller, jo mere påvirker vi markedet. Og jeg tror, at mange vil blive overraskede over, hvor meget vi som kommuner kan rykke, når det kommer til ansvarlige og etiske investeringer.

Vi lokalpolitikere skal stille krav til de virksomheder, vi investerer i. Hvis vi bare trækker på skuldrene, så er det en ikke-beslutning. Og det er altså det stik modsatte af, hvad vi er sat i verden for.

FOTO: MIK ESKESTAD / POLFOTO

Politisk bør der siges fra overfor lægers bijob

frynsegode

Niels Erik Søndergaard,
Regionsrådsmedlem forDF i Region Syddanmark

Jeg har for nylig set, at 28 procent af de ansatte læger på sygehusene har bijob. Umiddelbart undrer det mig.

Et job, der aflønnes med op til en million kroner, må man vel regne med er et fuldtidsjob! Jeg spekulerer på, om det ikke går ud over sygehusenes kapacitet og dermed patienterne?

Når jeg spørger forvaltningen, får jeg at vide, at der er fornuftige grunde til lægers bijob eksempelvis undervisning af medicinstuderende og job på andre sygehuse - både offentlige og private. Nogle af de begrundelser er jeg enig i, men andre er jeg uenig i.

Men nu ser jeg, at Rigsrevisionen har nogle af de samme betænkeligheder ved lægernes bijob, nemlig at det kan tære på sygehusenes ressourcer.

Hvis dette drejer sig om lægemangel, så er det et politisk selvskabt problem ved optagelse af 25 procent af de medicinstuderende fra Norge og Sverige.

”Hvis dette drejer sig om lægemangel, så er det et politisk selvskabt problem ved optagelse af 25 procent af de medicinstuderende fra Norge og Sverige.”

Jeg mener, at der er brug for, at der overfor forvaltningen bliver sagt politisk fra overfor dele af lægernes bijobberi.

Løftet øjenbryn i Atea-sag: Mon alle skår er klinket?

tillid

Michael Rosenberg
Afdelingssektorformand for HK/Kommunal i Guldborgsund

Region Sjælland oplyste i torsdags, at de har valgt at fortsætte med samme selskab, som allerede i en årrække har stået for deres revision, til trods for den såkaldte Atea-sag - en nyhed, HK Kommunal Sjælland modtog med en vis skepsis.

HK Kommunal Sjælland har været meget opmærksom på den stigende følelse af utryghed blandt medarbejderne, der fulgte i kølvandet på Atea-sagen, som havde sin opstart i juni 2015.

En utryghed forårsaget af mærkbare ændringer i medarbejdernes hverdag, herunder: inddragelse af kompetencefriheder hos ansatte, ændring af arbejdsgange samt oplevelse af spirende mistillid til medarbejderne. Politiundersøgelsen i forbindelse med Atea-sagen påviste derudover en del kritisable forhold både internt, men også hos det eksterne revisionsfirma.

Det er derfor med et løftet øjenbryn, at HK Kommunal Sjælland og vores lokale tillidsrepræsentanter læste om beslutningen og baggrunden for valget. Et revisionsfirma, som i forbindelse med Atea-sagen blev kritiseret for ikke at have påpeget kritiske forhold og det mangelfulde ledelsestilsyn især i IT-afdelingen.

”Man må formode, at troværdigheden og tilliden har lidt et knæk, og derfor havde det klædt Region Sjælland også at indtænke dette som et parameter i en aftale.”

Vi sætter ikke spørgsmålstegn ved udbudsrunden/processen eller de afgivne og valgte tilbud. Men med alle de skår, der efter Atea-sagen skal klinkes, håber vi dog i HK Kommunal Sjælland, at det også er indtænkt, hvordan tilliden, troværdigheden og samarbejdet mellem parterne genopbygges. Vi ser også gerne, at de lokale folk ude på arbejdspladserne bliver en del af dette tillidsskabende arbejde.

Region Sjælland lægger vægt på, at beslutningen er truffet ud fra bedste tilbud og pris, mest gennemarbejdede revisionsplan, samt at revisionsselskabet stiller med et nyt hold og har lært af kritikken fra Atea-sagen. Vi tænker i HK Kommunal Sjælland, at det først skal vise sig, om parterne har lært noget af kritikken fra Atea-sagen. Revisionsopgaven er vundet på en forventning om ydelser og pris ud fra de opstillede krav, men bedste pris er sjældent et kvalitetsstempel i sig selv. Man må formode, at troværdigheden og tilliden har lidt et knæk, og derfor havde det klædt Region Sjælland også at indtænke dette som et parameter i en aftale.

3

københavnske byområder er med på Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets ghettoliste. I 2011 stod 10 københavnske boligområder på listen.
Kilde: Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet

Vores svageste krigsveteraner strander: Bliver klemt mellem kommunens beskæftigelsessystem og psykisk sygdom

HKKF er fagforeningen for hærens konstabler og korporaler. Mange af de soldater, som har været udsendt, er medlemmer hos os.

90 procent af alle veteraner klarer sig godt og ofte bedre end sammenlignelige grupper. Men 10 procent får det svært, og 2-5 procent får alvorlige psykiske problemer såsom PTSD.

Det er de veteraner, kommunerne møder, fordi de er for syge til at arbejde.

For HKKF er veteraner noget særligt, men de skal ikke have særbehandling. Ligesom alle andre ønsker vi, at veteraner behandles med respekt og et klart mål for øje. Desværre sker det ikke altid i kommunerne.

Vi møder især problemet i forhold til loven om aktiv beskæftigelse. Her kommer de svageste veteraner i klemme mellem kommuner, der for alt i verden vil fastholde dem i et beskæftigelsessystem, og en sygdom, der forhindrer dem i at arbejde.

Og det er ikke bare veteranen, som mener, at hans sygdom gør, at han ikke kan arbejde. For de veteraner, HKKF har bistået i forhold til loven om aktiv beskæftigelse, har sundhedssystemet fastslået, at alle behandlingsmuligheder er udtømt. Langt de fleste har alvorlige psykiske diagnoser som PTSD og har været under behandling i årevis.

Det betyder bare ingenting, når veteranen møder kommunerne.

Måske bedre om tre år?

Et grundlæggende problem er, at alle beslutninger er taget væk fra dem, der har kontakten med borgeren.

Derfor møder veteranerne venlige sagsbehandlere, der afdækker sagen: Indhenter lægeerklæringer, undersøgelser og andre akter og laver indstillinger til rehabiliteringsteamet. Men sagsbehandlerne tager ikke stilling til sagen.

Når vi spørger hvorfor, er svaret: Det siger loven. Jeg skal afdække sagen. Det er nogle andre, som skal vurdere den.

Når rehabiliteringsteamet efterfølgende vurderer sagen, er konklusionen ofte skrevet på forhånd: Målet er ressourceforløb. Selvom sundhedssystemet, arbejdsskadesystemet, Forsvaret og andre har vurderet, at en veteran er ude af stand til at arbejde, forholder rehabiliteringsteamet sig ikke til det. De tager ikke udgangspunkt i det, vi allerede ved, men i det, vi endnu ikke ved: Måske vil tre år med ro give bedring? Måske en mentor kan give et skub videre?

Når vi spørger, hvorfor kommunen ikke tager udgangspunkt i konklusionerne fra de fagpersoner, som allerede har vurderet veteranen, er svaret: Det siger loven. Vi skal afprøve alle muligheder. Og vi ved jo ikke, om du får det bedre om tre år.

Rehabiliteringsteamet vurderer altså næsten altid, at veteranen skal i et ressourceforløb. Men teamet har ikke ansvar for, om forløbet fører til noget. Det er en ny sagsbehandler, der skal omsætte beslutningen til handling. Så veteranen må igen møde i kommunen. Desværre har den nye sagsbehandler sjældent nået at sætte sig ind i sagen. Og ofte mangler der nogle akter.

Så går der igen tid med at indhente sagens oplysninger, samtykkeerklæringer og lægeerklæringer. Sådan kører det i ring i årevis. Nye sagsbehandlere, aktører og rehabiliteringsteam trækker hver deres del af det store beskæftigelseshjul. En laver indstillinger. En anden vurderer. En tredje eksekverer. En fjerde afdækker, om indsatsen har ændret situationen, og laver en ny indstilling til et nyt rehabiliteringsteam. Ingen har ansvaret for, om den samlede indsats bringer veteranen tættere på selvforsørgelse.

FOTO: FINN FRANDSEN

Brug ressourcerne fremadrettet

Et eksempel: Efter i lang tid at have forsøgt forskellige muligheder for at bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet gennemfører en PTSD-ramt veteran et forløb, hvor han arbejder to timer om ugen ved en fiskedam. Her er han ude i frisk luft, går alene rundt og bestemmer selv, hvornår han møder. Der er altså meget få krav i arbejdet. Men veteranen magter ikke jobbet.

Kommunen vurderer så, at veteranen skal have et ressourceforløb, hvor der ikke skal ske noget som helst. Så han får tre års 'pause' i håb om, at han får det bedre. På det tidspunkt er det længe siden, at den helbredsmæssige situation er afklaret og behandlingsmulighederne udtømt.

Der er mig bekendt ingen dokumentation for, at en pause bringer nogen tættere på beskæftigelse eller selvforsørgelse. Og det er jo det, som er målet med ressourceforløbene, ikke? Er der ikke udsigt til selvforsørgelse, er der jo ingen grund til at gennemføre forløbene.

De formålsløse forløb skaber frustration. Ikke bare hos veteranen, men også hos dem, som gentagne gange bliver bedt om at vurdere den samme sag. Her skriver en læge til kommunen:

"Hvis målet reduceres til, om du kan klare ti minutter med at flytte vand fra en vandpyt til en anden – så er det ikke reelt arbejde. Og når ressourceforløb ikke har et klart mål om, hvordan man kommer i rigtigt arbejde, så virker de mere som opbevaring end som udvikling."

"Jeg har sagt det før, psykiateren har sagt det før, og nu har PTSD-klinikken ligeledes sagt det. Jeg mener ikke, at xx kan komme tilbage på arbejdsmarkedet. Han har været forsøgt arbejdsprøvet i forskellige situationer, han har gået til psykiater, psykolog og PTSD-klinik samt egen læge og har forsøgt al medicin, vi har at tilbyde, og intet har haft effekt. Jeg mener fortsat, at tilstanden er stationær, og at den bedste løsning vil være førtidspension."

Første gang lægen fortalte kommunen, at han vurderede, at veteranen ikke kunne arbejde, var i 2010. Veteranen har i år - seks år efter - fået tilkendt førtidspension.

I de seks år har læger, kommunen, HKKF og andre aktører brugt oceaner af ressourcer på at afdække, vurdere og afprøve veteranen. Uden at det har flyttet noget som helst. Det koster den enkelte veteran dyrt på det menneskelige plan. Og det koster tid og penge i kommunen, der betaler for sagsbehandlingen, eksterne aktører og forløb, samt i det offentlige sundhedsvæsen, der bruger tid på at undersøge og fortælle det samme igen og igen. Når vi spørger hvorfor, er svaret: Det siger loven.

Ingen skal parkeres

Men loven siger ikke, at alle skal i ressourceforløb. Kommunen kan vælge at behandle sager om førtidspension uden forelæggelse for rehabiliteringsteamet, "når kommunen vurderer, at personen er så syg eller har så betydelige funktionsnedsættelser, at det helt åbenbart er formålsløst at udvikle arbejdsevnen".

Desværre er det formålsløst at udvikle arbejdsevnen for mange PTSD-ramte. De vil gerne arbejde. Før de blev syge, har de arbejdet som professionelle soldater, og mange savner fællesskabet med kolleger og værdien af at gøre en forskel. Men de kan ikke arbejde, fordi de er syge.

Misforstå mig ikke. Målet for HKKF er ikke, at man skal have førtidspension, bare fordi man er veteran. Målet er, at alle får en saglig og konkret sagsbehandling baseret på viden. Ingen skal parkeres i ressourceforløb, der ikke fører nogen steder. Det bringer ikke psykisk syge veteraner tættere på at kunne arbejde. Men det risikerer at gøre dem mere syge.

Så hvis jeg må komme med to gode råd:

- Brug ressourcerne på dem, der kan arbejde. Mulighederne for at udvikle arbejdsevnen er en gave, når målet om reel beskæftigelse og selvforsørgelse er indenfor rækkevidde. Men hvis målet reduceres til, om du kan klare ti minutter med at flytte vand fra en vandpyt til en anden - så er det ikke reelt arbejde. Og når ressourceforløb ikke har et klart mål om, hvordan man kommer i rigtigt arbejde, så virker de mere som opbevaring end som udvikling.
- Brug den viden, som findes. Det er et enormt spild af ressourcer, at kommuner gentagne gange indhenter viden om en veteran og samtidig stort set ignorerer den. Stol på diagnoser og vurderinger fra sundhedssystemet - også når de fastslår, at det er udsigtsløst at udvikle arbejdsevnen. Og lad være med at basere ressourceforløb på gættekonkurrencer om, hvad der måske kunne bedre noget.

Af Flemming Vinther, formand for Hærens Konstabel- og Korporalforening

kalender

Send navnestof til os:
Skriv til os, hvis karriereskift eller lignende skal nævnes her på siderne. Husk at medsende et vellignende portræt.
debatognavne@kommunen.dk

Det, der giver den gode by, er den blandede by, viser al forskning. De områder, hvor alle ligner hinanden, uanset om det er rigmandsghettoer eller socialt udsatte områder, skaber konflikter og døde kvarterer, som man kan se i rigmandsghettoer, hvor der er ret kedeligt.
Frank Jensen (S), overborgmester i København, til Berlingske

23. NOVEMBER

Åbent samråd om en øget negativ social udvikling som følge af kontanthjælpsloftet

Beskæftigelsesudvalget har kaldt beskæftigelsesminister Jørn Neergaard Larsen(V) og udlændinge-, integrations- og boligminister Inger Støjberg (V) i åbent samråd om en øget negativ social udvikling som følge af kontanthjælpsloftet.
Udvalget har bedt ministrene redegøre for, hvor folk, der på grund af kontanthjælpsloftet ikke længere har råd til at fastholde deres nuværende bolig, forventes at kunne finde en ny, og hvad regeringen vil gøre for at undgå en øget negativ social udvikling som følge af kontanthjælpsloftet.

Samrådsspørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Rosenkrantz-Theil (S).
Værelse 2-080 på Christiansborg klokken 11.30

24. NOVEMBER

Åbent samråd om brug af OPP-modellen til finansiering af offentlige byggerier

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg har kaldt social- og indenrigsminister Karen Ellemann (V) og finansminister Claus Hjort Frederiksen (V) i samråd om brug af OPP-modellen til finansiering af offentlige byggerier.

Udvalget har blandt andet bedt de to ministre om at redegøre for deres holdning til, at regionerne ofte benytter sig af såkaldte OPP-samarbejder (offentligt-private partnerskaber) til at bygge og drive offentlige anlæg, for eksempel skole- og sygehusbyggerier.

Endvidere har udvalget blandt andet bedt social- og indenrigsministeren redegøre for habilitetsreglerne for folkevalgte politikere i forbindelse med udbud af offentlige byggerier, og om det er foreneligt med rollen som formand eller bestyrelsesmedlem i et regionsråd, at man samtidig beklæder poster i ledelsen af en privat virksomhed eller pensionskasse, der byder på udførelsen af opgaver for samme regionsråd.

Samrådsspørgsmålene er stillet efter ønske fra Finn Sørensen (EL).
Værelse 2-080 på Christiansborg klokken 11.30

29. NOVEMBER

Åbent samråd om skoleugens længde for 0. klasser

Folketingets Børne- og Undervisningsudvalg har kaldt ministeren for børn, undervisning og ligestilling, Ellen Trane Nørby (V), i samråd om længden af skoleugen for børn i 0. klasse. Samrådsspørgsmålene er stillet med udgangspunkt i en artikel, hvoraf det fremgår, at 4 ud af 5 børnehaveklasseledere mener, at en skoleuge på 30 timer for 0. klasser går ud over børnenes trivsel, og at nogle børn græder og tisser i bukserne, når der bliver stillet krav til dem sidst på dagen.

Udvalget beder ministeren om at forholde sig til disse oplysninger og overveje, om forligspartierne skal indkaldes for at drøfte muligheden for at nedsætte skoleugen til 25 timer for børn i 0. klasse eller som alternativ hertil indføre en reel middagspause/hviletid, som det ses i andre lande, hvor børnene får mulighed for at hvile sig i skoletiden.

Ministeren skal også redegøre for og kommentere, hvor mange kommuner (og skoler) der benytter sig af to-lærer-ordninger og på den måde nedsætter skoleugens længde.
Samrådsspørgsmålene er stillet efter ønske fra Carolina Magdalene Maier (ALT).
Værelse 2-080 på Christiansborg klokken 14.00

29. NOVEMBER

Åbent samråd om forbrug af antipsykotisk medicin til demente

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har kaldt sundheds- og ældreminister Sophie Løhde (V) i åbent samråd.
Udvalget har bedt ministeren redegøre for, hvilke tiltag ministeren vil tage for at nedbringe forbruget af antipsykotisk medicin til demente, som fagpersoner advarer om er alt for højt i Danmark. Endvidere har udvalget bedt ministeren redegøre for, hvad ministeren vil gøre for at udjævne de markante regionale forskelle i forbruget af antipsykotisk medicin, så demente får samme kvalitet i behandlingen, uanset hvor i landet de bor.

Samrådsspørgsmålene er stillet efter ønske fra Flemming Møller Mortensen (S).
Værelse 1-133 på Christiansborg klokken 15.00

FOTO: JACOB EHRBAHN / POLFOTO

1. DECEMBER

Konference: Kvalificeret arbejdskraft 2025

Adgangen til kvalificeret arbejdskraft er afgørende for, at danske virksomheder - både nu og i fremtiden - kan realisere deres fulde vækstpotentiale. Men stadig flere virksomheder giver udtryk for, at de ikke kan få medarbejdere med de rette kompetencer.
Danmarks Vækstråd, Danske Regioner, Dansk Erhverv, Dansk Industri og CO-industri inviterer derfor til konferencen Kvalificeret Arbejdskraft 2025, som skal sætte fokus på, hvordan vi løser denne vigtige opgave.

På konferencen vil Danmarks Vækstråd sætte tal på, hvad manglen på kvalificeret arbejdskraft vil koste det danske samfund, og hvilke kompetencer, virksomhederne fremadrettet vil mangle - ikke mindst af IT-kompetencer. Danmarks Vækstråd vil lancere anbefalinger, der kan bidrage til, at virksomhederne fremadrettet har den efterspurgte kvalificerede arbejdskraft. Rådets anbefalinger ligger i tre hovedspor, som også drøftes på konferencen:

- uddannelse, der matcher virksomhedernes behov - særlig med fokus på erhvervsorienterede uddannelser og udbredelse af teknologiske kompetencer
- international rekruttering
- bedre virksomhedsrettet service på tværs af erhvervs-, uddannelses- og beskæftigelsesindsatsen.

Som optakt til diskussionen præsenteres de hollandske erfaringer med en teknologipagt, og erhvervs- og vækstministeren taler om regeringens vækststrategi.
Børsen, København K, klokken 9.30 - 13.00

30. NOVEMBER

Åbent samråd med social- og indenrigsministeren om pladsmangel på kvindekrisecentrene

Ligestillingsudvalget har kaldt social- og indenrigsminister Karen Ellemann i samråd om, hvor ofte de enkelte kvindekrisecentre må afvise voldsramte kvinder på grund af pladsmangel.

Udvalget har bedt social- og indenrigsministeren redegøre for, hvordan udviklingen har været i 2016 i forhold til, hvor ofte de enkelte kvindekrisecentre må afvise voldsramte kvinder. Hertil har udvalget bedt ministeren svare på, hvad ministeren vil gøre for at sikre, at der er tilstrækkeligt med pladser på kvindekrisecentrene der, hvor udviklingen viser, at der oftest sker afvisning, samt redegøre for, om ministeren vil indføre nye redskaber eller procedurer, der kan sikre såvel bedre muligheder for at indsamle statistik om udviklingen på de enkelte centre, som bedre muligheder for at gribe ind med en akut indsats i konkrete situationer med pladsmangel.

Samrådet er en opfølgning på et samråd om samme emne, som blev afholdt i udvalget den 25. oktober 2016.
Værelse 2-080 på Christiansborg klokken 13.50

1. DECEMBER

Åbent samråd om følgevirkningerne af kontanthjælpsloftet og 225-timers-reglen

Beskæftigelsesudvalget har kaldt beskæftigelsesminister Jørn Neergaard Larsen (V) og udlændinge-, integrations- og boligminister Inger Støjberg (V) i åbent samråd om følgevirkningerne af kontanthjælpsloftet og 225-timers-reglen.

Udvalget har bedt ministrene redegøre for følgevirkningerne af kontanthjælpsloftet og 225-timers-reglen og hvad regeringen har gjort for at hjælpe kontanthjælpsmodtagere i Danmark med at finde en ny og billigere bolig.

Samrådsspørgsmålene er stillet efter ønske fra Leif Lahn Jensen (S) og Kaare Dybvad (S).
Værelse S-092 på Christiansborg klokken 15.15

1. DECEMBER

Åbent samråd om læk af personfølsomme oplysninger

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har kaldt sundheds- og ældreminister Sophie Løhde (V) i åbent samråd.

Udvalget har bedt ministeren redegøre for sagen om lækket af helbredsoplysninger og cpr-numre på mere end 5 millioner danskere, som ved en fejl blev sendt til Chinese Visa Application Centre, herunder om hvilke initiativer ministeren vil tage, for at en lignende sag ikke gentager sig, hvordan ministeren vil håndtere opfølgningen i forhold til de borgere, hvis personfølsomme oplysninger er lækket, og om ministeren vil nedsætte en kommission til at gennemgå sundhedsområdets datasikkerhed.

Samrådsspørgsmålene er stillet efter ønske fra Finn Sørensen (EL), Peder Hvelplund (EL) og Christina Egelund (LA).
Værelse 1-133 på Christiansborg klokken 15.00

47%

af borgerne i Lolland Kommune har lav eller ingen tillid til kommunens politikere. I Herning Kommune har 22,3 % af borgerne lav eller ingen tillid til kommunalpolitikerne, mens 21,2 % har høj tillid.
Kilde: Danmarks Statistik

Kommuner

MIDDELFART

Konstitueret skolechef bliver i jobbet

Grete Berggren er blevet ansat som dagtilbuds- og skolechef i Middelfart fra 1. januar. Hun blev valgt blandt 13 ansøgere. Grete Berggren har været konstitueret i stillingen som skolechef siden august.

Grete Berggren kommer fra en stilling som skoleleder på Lillebæltskolen, hvor hun har været ansat siden 2011.

Hun er uddannet både som lærer og journalist og har været ansat i forskellige brancher, blandt andet som informationschef i bankverdenen og som afdelingsleder i Røde Kors. Hun startede sin karriere i Middelfart som centerleder på Ringgården.

RUDERSDAL

Kasketskifte i S-gruppen

Efter knap 25 år i lokalpolitik trækker **Jens Bruhn** (S) sig som gruppeformand for S i Rudersdal, oplyser Sjællandske.

Kristine Thrane overtager posten, og 70-årige Jens Bruhn, der ikke selv stiller op igen, peger sammen med S-bestyrelsen også på hende som borgmesterkandidat til KV17.

Kristine Thrane får dermed også en plads i Økonomiudvalget, som hun overtager fra Jens Bruhn den 1. januar 2017. Medlemmerne vælger borgmesterkandidaten på en ekstraordinær generalforsamling den 1. december.

VARDE

Eks-borgmester stopper ved KV17

Blaabjergs tidligere borgmester **Preben Olesen** (V) genopstiller ikke efter 24 år i lokalpolitik, skriver Ugeavisen.

Preben Olesen var borgmester i Blaabjerg Kommune 1998-2006. Det var en tid med strid i Venstre, der bundede i uenigheder om skolestrukturen. I den sidste periode var Preben Olesen derfor valgt på en lokalliste, men i hjertet har han hele vejen været Venstremand, siger han selv.

Regioner

SJÆLLAND

Fra kampflykontor til koncerndirektion

Region Sjællands nye koncerndirektør **Lone Lindsby** kommer fra en stilling som programdirektør i Forsvarsministeriet for Nyt Kampfly Program og er tidligere koncerndirektør i DSB.

FOTO: POLFOTO

ESBJERG

Borgmester genopstiller ikke efter 24 år

Johnny Søtrup (V) blev alt andet end en 'parentes efter et protestvalg', sådan som det blev spået om ham som nyvalgt borgmester efter KV93.

Ved KV17 når han op på 24 år som Esbjergs borgmester, og mere end det bliver det ikke til. Han genopstiller ikke ved KV17.

- Det har jo altid været sådan, at jeg har glædet mig til at komme på arbejde hver eneste morgen. Jeg har holdt så umanerlig meget af at være med til at påvirke, hvordan Esbjerg Kommune skal udvikle sig, siger Johnny Søtrup til JydskeVestkysten.

Men nu er tiden moden til at gå på pension næste år, siger den 67-årige borgmester til avisen. Baglandet havde håbet, at han vil tage en tørn mere, men har på den anden side også forståelse for beslutningen, siger formanden for Venstres kommuneforening, Ketty Christoffersen, til avisen.

Et opstillingsmøde skal udpege en ny borgmesterkandidat for Venstre, og her peger Ketty Christoffersen ifølge Jydske Vestkysten på 1. viceborgmester Jesper Frost Rasmussen.

Den afgående borgmester tegnede sig ved KV13 for lige knap halvdelen af alle Venstre-stemmer i Esbjerg Kommune, 12.728 ud af 26.095. Han blev valgt første gang til Esbjerg Byråd ved KV93 og overtog straks efter borgmesterposten efter Flemming Bay Jensen (S), der kun fik en enkelt periode i borgemesterstolen.

Johnny Søtrup blev spået at ville være en 'parentes efter et protestvalg', men blev i stedet siddende længe nok til at være på en delt tredjeplads blandt de længst siddende borgmestre efter Steen Dahlstrøm (S) i Middelfart og Hans Toft (K) i Gentofte og på linje med Erik Nielsen (S) i Rødovre og Henrik Zimino (S) i Taarnby. Af de seks nestorer har foruden Søtrup også Zimino meddelt, at han stopper ved KV17, mens Dahlstrøm har meldt sig klar til en periode mere.

- Med Lone Lindsby får vi en stærk topleder med en stor ekspertise indenfor styring, udvikling og samarbejde, siger administrerende direktør Per Bennetsen, Region Sjælland.

Som koncerndirektør indtræder Lone Lindsby i direktionen for Region Sjælland, en arbejdsplads med over 17.000 medarbejdere indenfor sundhedsvæsen, psykiatri, regional udvikling og specialiserede sociale tilbud.

- Lone Lindsby skal være med til at gå forrest med udviklingen af den værdibaserede styringsmodel i Region Sjælland, hvor vi styrer efter, hvad der giver værdi for patienten. Hun får også et særligt ansvar i forbindelse med styringsmæssige opgaver ved store projekter, for eksempel byggeriet af Sjællands Universitetshospital i Køge, fortæller Per Bennetsen.

Den røde tråd i Lone Lindsbys karriere har været strategisk ledelse og det at nå i mål med store, komplekse strategiske og tværgående programmer. Som programdirektør i Nyt Kampfly Program har Lone Lindsby siden 2013 været ansvarlig for anskaffelsen af Danmarks næste generation af kampfly. De foregående 12 år varetog hun lederroller i DSB, senest som koncerndirektør og medlem af koncernledelsen 2007-2012, herunder som ansvarlig for DSB's koncernstrategiplaner 'Sporskifte 2010' og 'Et sundt DSB'.

Lone Lindsby (51) er uddannet cand.polit. fra Københavns Universitet i 1991. Hun tiltræder 15. januar 2017.

Stat

FORSVARET

Bjørn Bisserup udnævnt til ny forsvarschef

Generalløjtnant **Bjørn Bisserup** bliver ny forsvarschef efter Peter Bartram, som stopper til januar. Bisserup er nuværende koncernstyringsdirektør i Forsvarsministeriet og er blevet indstillet af forsvarsministeren.

Han er 56 år og har tidligere været chef for forsvarsstaben i den daværende Forsvarskommando. Som chef for forsvarsstaben har han sammen med de seneste to forsvarschefer stået i spidsen for implementeringen af de to seneste forsvarsforlig.

Bjørn Bisserup har endvidere en fortid som både afdelingschef og kontorchef i Forsvarsministeriet indenfor områderne internationale og nationale operationer.

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Henter rektor på DTU

Nuværende prorektor for Danmarks Tekniske Universitet (DTU) **Henrik Wegener** bliver ny rektor for Københavns Universitet. Han overtager posten 1. marts 2017 efter Ralf Hemmingsen.

Wegener har en ph.d. i mikrobiologi fra Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole og har de seneste fem år været prorektor på DTU med ansvar for blandt andet forskning. På Københavns Universitet vil han have fokus på at fastholde netop forskningen.

- Universitetet skal fortsat sikre samfundets behov for ny viden og dygtige kandidater. Kvalitet i uddannelse og grundforskning på højeste internationale niveau skal derfor stadig stå øverst på dagsordenen, siger den nye rektor.

Vore konsulentydelser

- Udvikling af organisationen, ydelserne og det gode lederskab
- Coaching/sparring til politikere, topchefer, ledere og nøglemedarbejdere
- Rekruttering af topchefer, ledere og nøglemedarbejdere (SKI-certificeret)
- Visions- og strategiseminarer for byråd, udvalg, direktion og ledergrupper
- Lederevaluering og –udvikling
- Chef-til-leje

H.C.Vestergaard
LEDELSE STYRING UDVIKLING

Brug proceskonsulenter med topledererfaring. Den erfaring har vi!

Tlf. 7022 0272 • www.hcvestergaard.dk

Lundgaard Konsulenterne

- Rekruttering af ledere og nøglemedarbejdere
- Visions- og strategiprocesser for den politiske- og administrative ledelse
- Netværksanalyse – vi kan vise hvordan organisationen *i virkeligheden* arbejder sammen
- Udvikling af ledere og ledergrupper – med eller uden typeprofilværktøjer
- Sparring/coaching med toppolitikere og ledere

www.lundgaard-konsulenterne.dk

Af Morten Uhrenholdt. Tanker fra hængekøjen

Mens Løkke belønner sin trofaste støtte med en politiskole, har Trump haft held med et stort illusionsnummer. Hold øje med fingrene!
Foto: Evan Vucci & Jens Dresling / Polfoto

En fingernem tryllekunstner slår til

Mens vores lille regering tumler rundt i ringen, som havde en høne uden hoved forvildet sig op mellem tovene, så er de fleste danskere optaget af udenlandsk politik - hvilket er ganske usædvanligt, når regeringen kæmper for livet og der står ejendomsskat, ny finanslov og andre tunge forhandlinger på Christiansborgs hastedagsorden.

Men danskerne skal altså først lige komme sig over, at byggematadoren og skatteålen med den løjerlige rød-gule frisure skal være præsident i USA. Selv har jeg også svært ved at tage andre ting helt alvorligt. Lige fra start - dengang Trump blot var et komisk fænomen blandt et utal af tragikomiske republikanske rivaler - var der to ting ved ham, jeg bed mærke i. Og det burde måske have fået mig til at indse, at den mand meget vel kunne gå hen at få støtte nok til at vinde valget. Men jeg vender tilbage - jeg vil gerne starte her i andedammen.

Vi havde næsten vænnet os til den opsigtsvækkende handlingslammelse på Borgen, og så får vi pludselig en beslutsom regering, der planter en ny politiskole i Herning. Nok er der tale om en svagt funderet regering med bare 34 egne mandater, men den er ikke bleg for at demonstrere, hvem der bestemmer. Og når det gælder skulderklap og belønninger til venner og støtter, så ved man, hvor man har Venstre. Så partiet trodser varme ønsker fra andre og dikterer, at Lars Løkkes trofaste og håndfaste støtte, Hernings borgmester Lars Krarup, skal belønnes.

Sure Venstre-borgmestre

Det harmonerer rigtig dårligt med, at flere politifolk er en hastesag. Overarbejdet har nået astronomiske højder, for politikerne finder hele tiden på nye, omfangsrige opgaver til det prøvede korps. Men i Herning skal der bruges et par år på at bygge helt nyt, mens flere andre jyske byer har budt ind med egnede bygninger, der er tæt på indflytningsklare.

Men når man er i regering, må man bestemme visse ting, så det bliver Herning - basta! Det har nu skabt mere uro blandt andre jyske Venstre-borgmestere end Lars Løkke havde forestillet sig. Og det er ikke så godt, når Venstre - siden den jyske vælger-øretæve ved seneste valg - har haft mere end travlt med at smiske for Udkantsdanmark og de jyske landmænd - der skal mere end et sønderjysk kaffebord til at klinke skårene. Spændende, hvad det ender med.

Imens pusler politikerne så med planer om et nyt discount-politi. Blot et års uddannelse, så er de nye ordenshåndhævere klar til brug - sådan en mellemting mellem en parkeringsvagt og en rigtig politibetjent - med våben, naturligvis.

Måske er en ny politiskole i Herning ikke så tosset en idé. Den gamle uldkræmmer hovedstad har jo forvandlet sig til en messe- og kongresby, der summer af alskens aktivitet. Det er for eksempel mig bekendt den danske provinsby med suverænt flest massageklinikker. Så der er masser af virkelighed lige udenfor døren, når de vordende discountbetjente skal på øvelse.

'Something is going on'

Og så til vor mægtige allierede 'over there'. Som nævnt er der to ting, jeg hæftede mig ved, første gang den vidtløftige forretningsmand med den tyske indvandrerbaggrund tonede frem på min tv-skærm. Det første er, at han igen og igen sagde, at han ville gøre sådan og sådan - bygge en mur, udvise millioner af illegale indvandrere, blokere for muslimske indrejsende og så videre - 'until we have found out what the hell is going on!' Det er en elegant måde at plante konspirationsteorier i frustrerede amerikaneres beredne sind. Nogen har gang i noget ondsindet - vi ved ikke, præcis hvad eller hvem der står bag. Meeen - det kan vi vel nok regne ud alle sammen, ikk'? Her er brug for en stærk mand.

Således er jorden gødet for de lette løsninger og udpegning af synlige fjender årsagerne til vores armod. Indvandrere og Washington har snydt os, og alle muslimer pønser ved enhver anledning på at dræbe os. Det eneste, vi IKKE kan få øje på, er den skatteunddragende storfinans, der dræner fællesskabet i stedet for at bidrage. Manden er selv en af dem og har brugt masser af udenlandsk arbejdskraft til sine vulgære byggerier. Han har aldrig før bekymret sig over globaliseringen eller tabet af amerikanske arbejdspladser. Men det er ikke til at få øje på, for vi er optaget af, at 'something is going on'. Det er stor illusionskunst.

Det andet, jeg hæftede mig ved fra start, er mandens håndbevægelser. De har irriteret mange af os, men kig lige nærmere. Det kan være svært - jeg ved det - hvis man kommer til at tænke på, hvor de hænder har været på uønsket besøg. Disse hænder og deres besynderlige finger-formationer - strittende lillefingre, det runde hul med tommel- og pegefinger, den manende pegefinger - de afværgende håndflader flagrer hele tiden rundt, mens manden udspyr grovheder og beskyldninger.

Sådan et kropssprog ser man kun så udpræget hos ét folkefærd: illusionister. Jeg har altid beundret deres evne til at få os til at se det, de ønsker vi skal se. Og således kan de få ting - også store ting - til at forsvinde for øjnene af os og bagefter trække dem ud af næsen på en forbløffet tilskuer. Og det sker alene med behændighed og håndbevægelser, der trækker øjnene til sig, så man ikke ser det, der i virkeligheden sker.

Tjener igen styrtende

Trumpisternes tro på guruens konspirationsteorier og primitive stærk-mand-løsninger er set med europæiske øjne nærmest ubegribelig, selvom vi i Europa ser mange tegn på lignende succes for had- og konspirations prædikanter.

Amerikanske arbejdere og middelklasseborgere har gennem flere årtier ikke fået den mindste andel i samfundets værdistigninger, der entydigt og i rigelige mængder er tilflydt en ganske lille gruppe af stadig rigere og fuldkommen skruppelløse finansjonglører. De kvitterer med at lukke arbejdspladser og sætter folk på gaden blot for at tjene flere penge. Og da grådigheden gik over gevind, uden at nogen regering greb ind, endte det i en forudsigelig finanskrise. Regningen for den fik de, der i forvejen er blevet plyndret.

Nu er millioner af amerikanere efterladt uden håb om et bedre liv eller bare et job, de kan leve af. Storfinansen kværner uanfægtet videre og tjener igen styrtende. Tilsyneladende med det politiske establishments velsignelse.

Så det er jo ikke så ubegribeligt, at amerikanerne har vendt det ryggen. Men at de har valgt en af finansskurkene, en ægte illusionist. Hvis ikke det var så rystende, ville det være helt ubetalelig underholdning.

"Det harmonerer rigtig dårligt med, at flere politifolk er en hastesag. Overarbejdet har nået astronomiske højder, for politikerne finder hele tiden på nye, omfangsrige opgaver til det prøvede korps. Men i Herning skal der bruges et par år på at bygge helt nyt."